

autorin

magazín OSA nejen pro autory

02/2015

HOSPODÁŘSKÉ VÝSLEDKY OSA ZA ROK 2014
PIRÁTI PROHRÁLI SPOR S OSA O NÁHRADNÍ ODMĚNY
MICHAL HRŮZA I TEREZA ČERNOCHOVÁ I DUO TERES
ČESKÁ HUDBA VE SVĚTĚ OČIMA HUDEBNÍHO NAKLADATELE
DESET LET ROZHLASOVÉ STANICE D-DUR

MUSIC CITY
... PRO MUZIKANTY

Navštivte
NEJVĚTŠÍ PRODEJNU
S HUDEBNÍMI NÁSTROJI V ČR

-20 %

Slevový kód:
#akg_20%

-20 %

Slevový kód:
#sabian_20%

-20 %

tc electronic

Slevový kód:
#tce_20%

Exkluzivní slevy pro čtenáře Autor In

www.music-city.cz

Ocelářská 937/39
Praha 9 - Vysočany
190 00

Infolinka
800 708 807

Otevírací doba:
po - pá: 10:00 - 19:00
so: 10:00 - 17:00

Přijďte s tímto kuponem do prodejny nebo jej napište do nákupního košíku ve třetím kroku, pole poznámka.
Platnost kuponu do 31. 8. 2015.

Úvodní slovo

Vážené kolegyně,
vážení kolegové,
dovoďte mi,
abych se zastavil
u Valného
shromáždění
členů OSA, které
se konalo
14. 5. 2015.

V první řadě chci vyzdvihnout nepochybný úspěch našeho managementu a práci všech zaměstnanců OSA v roce 2014. Zde je výňatek ze zprávy dozorčí rady: „S potěšením můžeme konstatovat, že náš ekonomický vývoj se po období mírné stagnace opět obrací k růstu. Celkové inkaso v roce 2014 dosáhlo rekordní výše a překročilo psychologickou hranici 900,145 milionu Kč (bez DPH). To je meziroční navýšení o 4,8 %, které představuje 41,294 mil.“

Jedná se o historicky nejvyšší inkaso, a to těsně po překonání období zatíženého ekonomickou krizí. Mimo to průměrná reálie OSA souběžně poklesla v meziročním srovnání ze 17,04 % na 15,54 %. Podle mne to je heroický výkon, který si zaslouží zvláštní poděkování.

Hlavním bodem letošního valného shromáždění byla změna rozúčtovacího

řádu v oblasti veřejného provozování živá hudba. Pohnutkou, která nás vedla k předložení změny rozúčtování, je především touha po přesnosti a spravedlnosti, odstranění subjektivních zásahů do procesu rozúčtování a jeho zjednodušení. Konstrukce našeho současného rozúčtovacího řádu je věcně ukotvena v poměrech z počátku 90. let, ale od té doby se zásadně změnil hudební trh a technologie šíření hudebních děl. Smyslem návrhu je akceptovat změny vnějšího prostředí, zlepšit postavení domácích autorů a odstranit disproporce mezi profesními skupinami či způsobem užití díla. Cesta k tomu vede přes přechod na přímé rozúčtování inkasovaných honorářů při zachování výše podpory nekomerčních děl v současných proporcích. Ostatně tak to dnes činí naprostá většina evropských ochranných organizací.

Foto: Archiv OSA

Předložený návrh po dlouhé rozpravě nakonec přijat nebyl. Prošel v sekci textařů a také v sekci nakladatelů. V sekci skladatelů sice získal nadpoloviční většinu (24 : 20), ale podle našich stanov bylo pro jeho přijetí zapotřebí získat 3/5 většinu. Z celkového kvora 44 přítomných by návrh musel získat podporu 27 hlasů, tedy o 3 hlasy více. Vzhledem k tomu, jak je tato materie složitá, to zase nebyl tak špatný výsledek. Jednalo se o demokratický proces v dané konstelaci – tedy již s poměrně nízkou účastí členů na shromáždění. Celé projednávání se protahovalo a můžeme spekulovat, zda toto prodlužování bylo, či nebylo záměrné. Z původně zaregistrovaných 78 skladatelů jich bohužel 34 odešlo ještě před hlasováním.

Dlouhodobá práce na návrhu byla velmi užitečná. Zmapovali jsme si podrobně celý rozúčtovací proces, který trpí nánosem mnoha nesouvislých změn za dobu delší než 20 let, a seznámili jsme s jeho stavem naši členskou základnu. Nepovažujeme proto tuto práci za zbytečnou a jsme odhodláni v ní pokračovat. Rozúčtovací řád je velmi citlivá záležitost a málokdo má odvahu jej zásadnějším způsobem měnit. My tuto odvahu máme, protože jsme hluboce přesvědčeni, že je to v bytostném zájmu našeho společenství. Věřím, že zlepšením komunikace a hledáním konsenzu nakonec dospějeme ke vzájemné shodě.

A dovoluji mi závěrem ještě jednu informaci. Díky nové směrnici o kolektivní správě práv, schválené Evropským parlamentem, která bude od 1. 4. 2016 začleněna do našeho právního řádu, bude již na příštím valném shromáždění pravděpodobně umožněno hlasování prostřednictvím internetu – bez osobní účasti člena na shromáždění. To může výsledky hlasování podstatně ovlivnit.

Jen to nejlepší a mnoho úspěchů
všem přeje váš

Luboš Andršt
předseda dozorčí rady OSA

obsah

3 úvodník	
úvodní slovo	3
5 obsah	5
6 zprávy z osa	
Hospodářské výsledky OSA za rok 2014	6
OSA v číslech roku 2014	8
Společnost pro lidové tradice jihomoravského kraje, o. s., a OSA – Ochranný svaz autorský přináší jistotu folklorním souborům	9
Piráti prohráli spor s OSA o náhradní odměny	11
Nenechme si vnucovat slovo poplatků	12
Prolegomena (nebo raději česky: O podstatě hudby)	13
10. Výroční ceny OSA	14

15 články a rozhovory	
Michal Hrůza	15
OSA podpořil hudební ceny Žebřík 2014 Bacardi Music Awards	19
Česká hudba ve světě očima hudebního nakladatele	20
Škrábnutí Terezy Černochové	24
Deset let rozhlasové stanice D-dur	27
Duo Teres	29
Hudební festival Znojmo	30

31 nástěnka	31	41 vzpomínka	
34 šuplíky textařů	34	Vzpomínáme	41
37 kulturní přehled		Vzpomínka na... Rostislav Černý	42
Nově vydaná CD	37	45 závěrník	
Filmové premiéry	39	Folk(ch)lor	45

Magazín OSA
číslo 02 / 2015
obálka: Michal Hrůza
fotografie: Tomáš Třeštík
Vydává OSA – Ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním, z. s., Čs. armády 20, 160 56 Praha 6, oddělení PR a komunikace, telefon: 220 315 243, 220 315 304, e-mail: komunikace@osa.cz, www.osa.cz
Povolení MK ČR E 19237, vychází 4x ročně, náklad 8200 výtisků, místo vydání Praha.
Redakce si vyhrazuje právo upravovat a krátit příspěvky. Děkujeme za pochopení. Toto číslo vyšlo dne 1. 6. 2015.
Redakce: Petr Soukup, Kateřina Růžičková, Šárka Chomoutová / Redakční rada: Lukáš Hurník, Zdeněk Nedvěd / Koncept, design a sazba: Jiří Troskov / Korektury: Petra Helikarová

Hospodářské výsledky OSA za rok 2014

Pro OSA byl rok 2014 nejúspěšnějším rokem v jeho dosavadní historii. Meziroční významný pokles nákladů byl podpořen historicky vůbec nejvyšším inkasem, které překročilo hranici 900 milionů Kč (bez DPH). Při 15% režijským zatížením autorům a nakladatelům doputovaly autorské odměny ve výši 681,9 milionu Kč, což je o 17 milionů více než za předchozí rok. Tyto odměny byly rozúčtovány mezi 119 262 zahraničních a českých autorů na 416 375 skladeb. V průměru to představuje autorskou odměnu necelých 6 tisíc Kč za rok pro jednoho autora. Ostatním kolektivním správcům bylo rozúčtováno 95,7 milionu Kč.

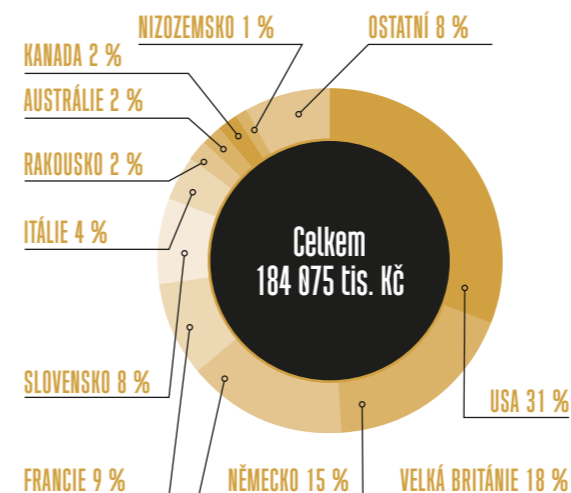
Roman Strejček, předseda představenstva OSA, dodává: „Hospodářské výsledky potvrzují, že restrukturalizační kroky a investice do informačních technologií učiněné v předešlých letech přináší postupné snižování nákladů, a to navzdory neustále rostoucímu počtu dat a hodin hudby ke zpracování. V loňském roce se počty užití ke zpracování vyšplhaly přes hranici 1,8 miliardy. Přesto se nám podařilo za poslední 3 roky snížit náklady o 10 %, z čehož jen v loňském roce meziročně poklesly o 6,5 milionu korun. V konečné bilanci to znamenalo, že jsme spotřebovali na režii o 14 milionů korun méně oproti plánu. Tato částka bude v červnu letošního roku vrácena poměrně bezmála 120 tisícům autorů podle jimi zaplacené režie v loňském roce. Toto postupné snižování nákladů nám v letošním roce umožní dále snížit režii, kterou účtujeme autorům, u některých druhů užití, jako jsou koncerty nebo televizní a rozhlasové vysílání.“

Inkaso autorských odměn za prodej nosičů, které stále reflektuje přetrvávající strmý pokles prodejů fyzických nosičů, kleslo oproti roku 2013 o necelých 31 %, ale hudebním autorům a nakladatelům je i nadále tento propad kompenzován náhradními odměnami za prodej nenahranych

nosičů a přístrojů k rozmnožování. Zatímco oblast internetu nadále rostla, zejména internetový streaming, který zaznamenal další nárůst inkasa o 11 %, inkaso vybrané od televizních vysílatelů zůstalo zachováno na hranici srovnatelné s předchozím obdobím. Inkaso od rozhlasových vysílatelů již třetím rokem po sobě mírně klesalo, a to v důsledku snižujících se příjmů soukromých rozhlasových vysílatelů. V oblasti veřejného provozování došlo k největšímu nárůstu inkasa za reprodukovanou hudbu, a to o necelých 16 %. K celkovému úspěchu sektoru veřejného provozování přispěla však i inkasovaná částka za živé hudební produkce, která již tradičně navázala na nepřetržitý trend mírného růstu svým dalším navýšením o 1,85 milionu Kč.

Agenturní činnost, kterou OSA zahájil v roce 2012 a která zahrnuje poskytování licencí pro výrobu audiovizuálních děl a divadelní provozování, vykázala 4% nárůst oproti loňskému roku. Za užití skladeb OSA zastupovaných nositelů práv v zahraničí nám v roce 2014 zahraniční kolektivní správci zaslali celkem 56,7 milionu Kč (bez DPH), což představuje 5% pokles. Největší pokles příjmů jsme zaznamenali z Rakouska, Polska a Velké Británie. Naopak nejvíce vzrostly příjmy z Nizozemska, Japonska a Maďarska.

ROZÚČTOVANÉ AUTORSKÉ ODMĚNY DO ZAHRA NIČÍ V ROCE 2014 (Největší příjemci autorských odměn vybraných na území České republiky)

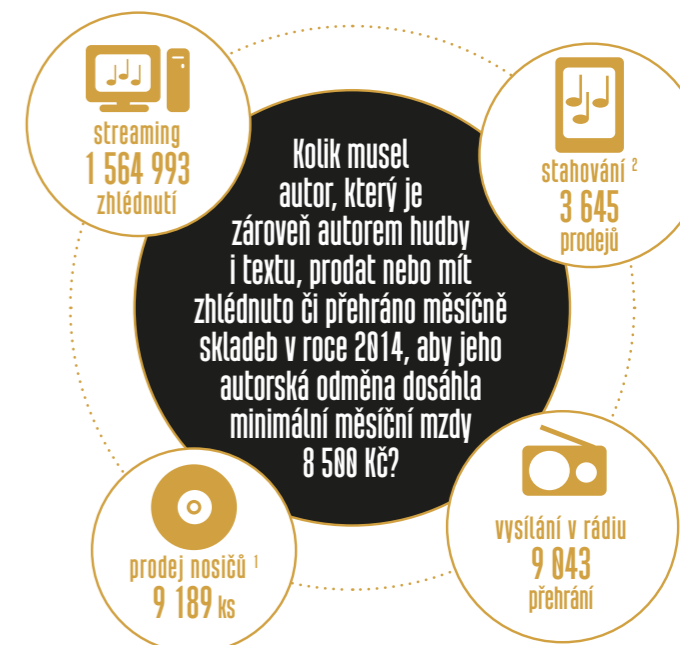

OSTATNÍ – Albánie, Argentina, Barbados, Belgie, Benin, Bosna a Hercegovina, Brazílie, Bulharsko, Burkina Faso, Čína, Dánsko, Egypt, Estonsko, Filipíny, Finsko, Francouzská Polynésie, Ghana, Gruzie, Guinea, Hongkong, Chile, Chorvatsko, Indie, Indonésie, Irsko, Island, Izrael, Jamajka, Jihoafrická republika, Jižní Korea, Kazachstán, Keňa, Kolumbie, Kongo, Kuba, Litva, Lotyšsko, Madagaskar, Maďarsko, Makedonie, Malajsie, Mali, Mexiko, Norsko, Peru, Pobřeží slonoviny, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Rumunsko, Rusko, Řecko, Senegal, Singapur, Skandinávie, Tchaj-wan, Trinidad a Tobago, Turecko, Ukrajina, Uruguay, Venezuela, Vietnam, Zimbabwe.

Stejně jako v předchozích letech se nejvíce v loňském roce na území České republiky hrál americký, britský, německý, francouzský nebo slovenský repertoár, a autoři z USA, Velké Británie, Německa, Francie a Slovenska tak patří k prvním pěti největším zahraničním příjemcům autorských odměn vybraných na našem území. Celkový počet zahraničních autorů, kterým byla rozúčtována autorská odměna, činí 113 317. Pokud jde o domácí nositele práv, pak v loňském roce jsme rozúčtovali autorské odměny 5 945 nositelů práv.

Ke konci roku 2014 OSA zastupoval celkem 8 494 domácích nositelů práv a více než 1 milion zahraničních nositelů práv. Do zastupování jsme v průběhu roku nově přijali 324 autorů a 11 nakladatelů.

Kolik musel autor, který je zároveň autorem hudby i textu, prodat nebo mít zhlédnuto či přehráno měsíčně skladeb v roce 2014, aby jeho autorská odměna dosáhla minimální měsíční mzdy 8 500 Kč?
V roce 2014 by musel prodat 9 189 kusů nosičů měsíčně, aby autorská odměna

- ¹ Vypočteno pro autora hudby i textu, který má na CD o 12 skladbách 1 skladbu.
- ² Zahrnuje celoplošné a regionální stanice (celý rozhlasový trh).

V případě, že má skladba více autorů, musejí se čísla vynásobit počtem autorů.

OSA v číslech roku 2014

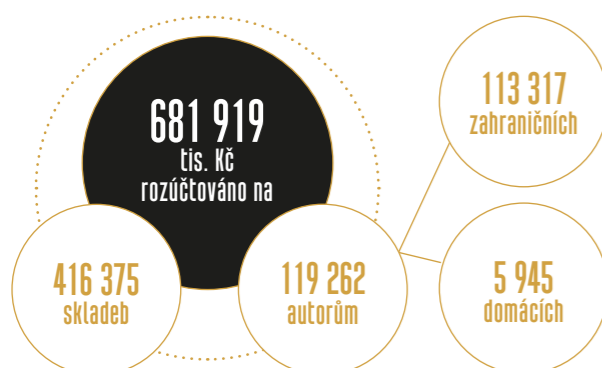
MEZIROČNÍ SROVNÁNÍ HLAVNÍCH UKAZATELŮ HOSPODAŘENÍ 2014/2013

Inkaso pro OSA	▲	804 472 tis. Kč	+21 290 tis. Kč	+2,75 %
Rozúčtováno autorům a nakladatelům	▲	681 919 tis. Kč	+17 039 tis. Kč	+2,56 %

* bez ostatních kolektivních správců

Inkaso celkem	▲	900 145 tis. Kč	+41 294 tis. Kč	+4,81 %
Náklady celkem	▼	139 888 tis. Kč	-6 488 tis. Kč	-4,43 %
Průměrné režijní zatížení	▼	15,54 %		-1,50 %

Rozúčtované autorské odměny

Průměrná výše autorské odměny

	2014	rozdíl 2014/2013	
Televizní vysílání vč. přenosu	252 475 tis. Kč	-3 627 tis. Kč	-1,42 %
Reprodukovaná hudba	185 420 tis. Kč	+25 215 tis. Kč	+15,74 %
Koncerty a jiné produkce živé hudby	104 636 tis. Kč	+1 854 tis. Kč	+1,80 %
Rozhlasová vysílání	67 882 tis. Kč	-1 670 tis. Kč	-2,40 %
Náhradní odměny	66 376 tis. Kč	+7 171 tis. Kč	+12,02 %
Inkaso ze zahraničí	56 691 tis. Kč	-3 286 tis. Kč	-5,48 %
Prodej hudebních nosičů	18 955 tis. Kč	-8 502 tis. Kč	-30,97 %
Streaming (internet)	9 371 tis. Kč	+946 tis. Kč	+11,23 %
Audiovizuální díla s hudebním obsahem	6 366 tis. Kč	-1 501 tis. Kč	-19,08 %
Downloading (internet)	4 456 tis. Kč	-120 tis. Kč	-2,62 %
Agenturní činnost (synchronizace, divadelní provozování)	3 624 tis. Kč	+135 tis. Kč	+3,87 %

* bez ostatních kolektivních správců

Společnost pro lidové tradice Jihomoravského kraje, o. s., a OSA – Ochranný svaz autorský přináší jistotu folklorním souborům

Ochranný svaz autorský (OSA) si je vědom toho, že se folklorní soubory dostaly do situace, kterou samy nezpůsobily. Až do loňského podzimu soubory, které byly sdružené pod Folklorním sdružením České republiky (FOS ČR), platily symbolickou výši autorské odměny v desítkách korun měsíčně OSA prostřednictvím svého sdružení, které mělo s OSA uzavřenou rámcovou smlouvu. Společnost pro lidové tradice Jihomoravského kraje (SPLT JMK) a OSA uzavřely hromadnou licenční smlouvu, která sdruženým souborům v této společnosti garantuje stejné výhody a jistoty, jež jim přinášela smlouva uzavřená mezi FOS ČR a OSA. Touto smlouvou OSA nelicencuje lidové písně neznámých autorů. OSA licencuje pouze zastupovaný repertoár užívaný při veřejných produkcích folklorních souborů, například hudbu populárních autorů v různých úpravách nebo úpravy lidových písní autory zastupovanými OSA.

Byť v uplynulých letech folklorní soubory sdružené pod FOS ČR autorské odměny vyplývající z rámcové smlouvy zasílaly FOS ČR, tyto částky již do OSA nedoputovaly. Kvůli vysokým dluhům požádalo Folklorní sdružení soud o ochranu před věřiteli. OSA byl postaven před situaci, kdy musel hromadnou licenční smlouvu s FOS ČR následně vypovědět.

Proč platí folklorní soubory autorské odměny?

„Rádi bychom touto cestou vysvětlili, proč vlastně vzájemně uzavíráme hromadnou licenční smlouvu. OSA touto smlouvou nelicencuje lidové písně neznámých autorů, jak je mylně médii interpretováno,“ říká Roman Strejček, předseda představenstva OSA. Tato smlouva pokrývá užití hudebních

děl z repertoáru OSA na všech akcích pořádaných jak jednotlivými soubory, tak i samotnou Společností pro lidové tradice Jihomoravského kraje. V rámci těchto akcí se hraje nejen lidové písně neznámých autorů, ale i hudba populárních autorů v různých úpravách pro hudební nástroje folklorních souborů či jiné hudební úpravy lidových písní autory, kteří jsou zastupováni OSA. Hudba zastupovaných autorů se hraje i v rámci doprovodných programů. „Pokud organizátorům folklorních akcí při výpočtu výše autorské odměny vychází nyní vyšší částka než v minulosti, není to dáno tím, že by OSA začal vybírat autorské odměny za lidové písně, ale tím, že výše autorské odměny byla dána rámcovou smlouvou s FOS ČR, kde byla poskytnuta výrazná

množstevní sleva za užití, a to pouze hudby autorů zastupovaných OSA,“ upřesňuje Strejček.

Hromadná licenční smlouva tak umožňuje folklorním souborům zcela bezpečné užívání hudebního repertoáru OSA za de facto symbolickou autorskou odměnu v řádech desítek korun měsíčně pro jeden soubor. **Jednotlivé soubory zasílají OSA playlisty užitých skladeb, podle kterých OSA rozúčtuje inkasované autorské odměny zastupovaným autorům.**

OSA je dále v jednání i se zástupci dalších folklorních souborů tak, aby byla vytvořena jistota i těmto souborům.

Milan Zelinka (předseda Společnosti pro lidové tradice Jihomoravského kraje, o. s.): „Folklorní soubory a festivaly na Moravě a ve Slezsku patří mezi ty aktivnější v udržování lidových tradic v rámci České republiky. Ne každý vedoucí souboru či muziky si uvědomuje, do jaké míry se veřejná prezentace jeho souboru či festivalu prolíná s literou autorského zákona. Není také v jeho sílách, aby zabránil při různých veselících

Společnost pro lidové tradice Jihomoravského kraje, o. s. Založením naší společnosti v roce 2008 jsme se rozhodli v rámci našich možností podporovat tradiční lidovou kulturu na Moravě a ve Slezsku zejména v oblasti lidové hudby, písně a tance. Úzce spolupracujeme s institucemi a organizacemi, jako jsou např. CIOFF®, ministerstvo kultury, Národní ústav lidové kultury a další. Věříme, že svojí činností pomůžeme našim členským kolektivům v jejich dobrovolné práci.

situaci, kdy si účastník takové slavnosti zanotuje chráněnou skladbu a muzika jej doprovodí (byla by to špatná muzika, kdyby to neudělala). Společnost pro lidové tradice Jihomoravského kraje, o. s., se rozhodla vyplnit v tomto směru mezeru, která vznikla omezením činnosti FOS ČR,

a ve spolupráci s OSA – Ochranným svazem autorským se dohodla na uzavření hromadné licenční smlouvy. Za symbolický peněz se nám tak podařilo soubory, které o to mají zájem, ochránit před nechtěným negativním střetem s autorským zákonem. To vedoucím souborů do jisté míry umožňuje více se soustředit na práci souboru a přitom být v souladu s právem. V takové činnosti a pomoci souborům a festivalům spatřujeme to dobré, k čemu nás zavazují stanovy naší společnosti.“

Roman Strejček (předseda představenstva OSA) dodává: „Jsme si vědomi toho, že folklorní soubory jsou nositeli kulturního odkazu a paměti národa. Cílem je zabezpečit pro folklorní soubory právní jistotu za symbolickou výši autorské odměny, kterou v rámci této hromadné licenční smlouvy hradí. Měsíčně se jedná o desítky korun, nikoliv stovky korun. Chceme touto formou podporovat i interpretaci skladeb populárních autorů na nástroje jako například cimbál. Měl jsem možnost slyšet skladby kapely U2 zahrané na cimbál a byl jsem touto interpretací zcela okouzlen.“

Piráti prohráli spor s OSA o náhradní odměny

Dne 26. února 2015 rozhodl Městský soud v Praze o nedůvodnosti žaloby České pirátské strany (ČPS) na kolektivního správce OSA – Ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním, z. s., o vrácení náhradních odměn, které ČPS zaplatila za dovoz USB nosičů umožňujících pořízení kopie autorských děl pro osobní potřebu.

V roce 2013 dovezla ČPS na území České republiky 80 kusů USB nosičů. Tyto nosiče, v souladu s autorským zákonem, ČPS nahlásila OSA a uhradila za ně odměnu ve výši 154 Kč (tj. v průměru 1,93 Kč za 1 USB nosič), stanovenou vyhláškou ministerstva kultury. Zhruba s ročním zpožděním si ČPS svůj postup rozmyslela a podala na OSA žalobu o vrácení uhrazené částky. Ne náhodou to bylo jen několik dnů před komunálními a senátními volbami. Ve svých tiskových zprávách pak ČPS zcela nepravdivě prezentovala daný spor jako precedentní řízení, na základě kterého by OSA měl vracet miliony korun.

Dle ústního odůvodnění soudu byla žaloba zjevně šikanózní a takové

jednání nemůže požívat právní ochrany. **Soudce zdůraznil, že ČPS vyvolala s OSA spor, který reálně neexistoval, jako prostředek ke své volební kampani, a bez dalšího žalobu zamítl. Rozhodnutí je konečné.**

Roman Strejček, předseda představenstva OSA, k celé kauze dodal: „ČPS sleduje především své politické cíle a na boji s kolektivní správou si postavila svůj program. Jejich jednání v konkrétní kauze pramení z neznalosti právních předpisů. Jsem přesvědčen, že uživatelé se v dané problematice dobře orientují a prohlášení ČPS k rozsudku budou brát s rezervou.“

V návaznosti na výsledek soudního sporu byl **Roman Strejček** pozván na diskuzi do **DVTV s Jakubem**

Michálkem, bývalým 1. místopředsdou České pirátské strany a současným zástupitelem hlavního města Prahy. Roman Strejček se snažil vysvětlit tzv. náhradní odměny, poplatek za nenahrání nosič, kterým je vlastně hrazen komfort, že každý má možnost zkopírovat si album nebo hudební dílo pro osobní potřebu, aniž by se musel ptát autora. Ale to je podle Jakuba Michálka absolutní nesmysl. Celou diskuzi je možné vidět zde:

<http://video.aktualne.cz/dvtv/poplatek-za-prazdne-medium-pirat-vs-ochranny-svaz-autorsky/r~5a7a2b0a-c7521e4ad630025900fea04/>

Nenechme si vnucovat slovo poplatek

Každé ráno mi chodí e-mailem „osácký“ monitoring tisku, a tak si obvykle přečtu vše, co se v tištěných médiích v souvislosti s Osou napsalo. Je smutnou skutečností, že většina zmínek o Ose je psána jazykem orwellovského newspeaku, který již sám o sobě znemožňuje reálný pohled na věc. Newspeak, jak čtenáři 1984 vědí, znemožňuje spáchání ideozločinu, znemožňuje pravdivě pojmenovat skutečnost.

Jaká jsou ta slova, jejichž používání podprahově negativně ovlivňuje vnímání Osy veřejností?

Nejčastěji užívaným slovem, které deformuje čtenářův pohled na Osu, je slovo **poplatek**. Čteme ho téměř všude. Poplatek Ose za koncert, poplatky hostinských za rádio, poplatek za autorská práva k tomu či onomu.

V obecném významu je **poplatek** platba vynucená veřejnou autoritou. Platíme poplatek dálniční, soudní, poplatek za psa. Jeho výše je určena vyhláškou či zákonem a příjemcem je obvykle stát či obec. Napíšeme-li, že někdo vybírá poplatky, implicitně tím sdělujeme, že se jedná o subjekt veřejnoprávní, subjekt státní nebo z vůle státu existující. A proti takovému shůry vnučeným platbám je správné bojovat, lamentovat nad nimi, případně je švejkovsky obcházet, že ano!

Vztah Osy a uživatele ale není vztah veřejné autority a bezmocného poplatníka, jak nám používání slova poplatek podsouvá.

Chce-li pořadatel uspořádat koncert, pak si musí smluvně zajistit sál, interprety, propagaci a krom toho si také musí obstarat souhlas autorů s užitím jejich děl, tedy ve většině případů zakoupit si u Osy licenci. Zakoupení licence je – stejně jako ostatní položky – zcela svobodným obchodním aktem mezi pořadatelem a soukromoprávním subjektem Osa. Nazývat to poplatkem je hrubě zavádějící a Osu to poškozuje. Možná více než primitivně agresivní užívání slova **výpálné**.

Dalším zavádějícím termínem je slůvko **vybírání**. Opět staví výběrčího do pozice autority a nebohého plátce do pozice poddaného. Vybírají se daně, desátky, poplatky, pokuty... Kdo něco vybírá, je automaticky vnímán jako státní či státem posvěcená autorita, a proti té je hrdinně se bouřit a bojovat. Osa ale nic nevybírá, nevybírá ani poplatky, ani výpálné. Osa prodává licence k užití hudby, stejně jako pořadatel prodává lístky na koncert, podobně jako hospodský prodává pivo.

Nebo snad budeme říkat, že pořadatel **vybíral** od návštěvníků koncertu výpálné? Že hostinský **vybíral poplatky** za vypitá piva? Blbost, že!

Nenechme si v souvislosti s licenční činností Osy vnucovat slovo **poplatek** či sousloví **vybírání poplatků!** Nepoužívejme je a bojujme s nimi.

POZNÁMKA NA ZÁVĚR:

Jediný zákonem stanovený poplatek, který Osa z pověření státu vybírá, je platba za prázdná média a přístroje umožňující kopírování. Ano, tam mluvíme o vybírání a poplatku. Pro zajímavost, tato činnost přináší Ose pouze 5 % z celkového inkasa.

Prolegomena (nebo raději česky: O podstatě hudby)

Ne každá substance požívající autorské ochrany disponuje takovou tajemnou výjimečností jako hudební dílo. Je dílo zbožím? Je možné ho libovolně zcizovat a využívat? Je důležité pro lidský život a jak vůbec? Je možné, jak nám tvrdí někteří odpůrci a nepřátelé, si představit curriculum lidského života bez hudby?

Takové a podobné otázky se honí mojí hlavou před elitním Valným shromážděním členů OSA.

V čem vidím toto shromáždění tvůrců jako elitní a proč?

Dotýká se, ano, tvoří tu magickou substanci, o které filozof Schopenhauer tvrdil, že má obrovskou moc a do lidského života přináší motiv nevšednosti, posvátnosti a výjimečnosti. Mnozí další myslitelé se zaměřili na onu transcendentální povahu hudby a nadali její autory božskou mocí a silou. Německá klasická filozofie ústy Friedricha Schellinga nazývá skladatele neosobně „das Genium“ a k jeho vlastnostem počítá především přímý, intuitivní vhled do jsoučna, který racionální poznání získává jen odvozeně.

Bible suše konstatuje, že po babylonském zmatení jazyků zůstala hudba tím jediným obecně srozumitelným

prostředkem. Ale nechceme dnes zabřednout do zbytečného filozofování. Chceme jen zdůraznit, že fenomén hudby mívá na tu nejnjitřnější lidskou podstatu, že oslovuje každého člověka bez výjimky. V celé historii lidstva nebylo životního rituálu, který by se neoslavoval hudbou. I komunisté si před každým sjezdem zazpívali Internacionálu. A zpívalo se i při cinkání klíči na Václavském náměstí. Ať už jde o narození, svatbu, výhru v bitvě nebo smrt, stále se hraje. A bude se hrát dále, možná i více. Nepochybně tedy těm chmurným úvahám o tom, že hudba je jen jakousi kulísou, nějakým oslazením a povzbuzením naší chuti konzumovat a že se bez ní obejdeme. Tím, že je spjata s vnitřním, někdy i nevědomým prožíváním, je výrazem našeho předracionálního nastavení. To nedůležité chvění vzduchu je branou do našeho

nejvlastnějšího nitra, tóny oslovují lidská srdce bez ohledu na rasu, jazyk, politickou příslušnost nebo náboženství. Hudba sama nese ty důležité pocity štěstí, lásky nebo úspěchu, ale i bezmoci, prohry a zklamání, bez kterých by lidský život nebyl krásný. A dovedeme-li tuto myšlenku dál, není právě hudba vlastně na prvním místě? Nekonstituuje právě hudba, bez nutného doteku s realitou, tyto základní lidské pocity?

Přemýšlejte o tom a važte si s pokorou toho daru „být u toho“, psát hudbu, tvořit a držet prst na zrození krásy.

Projev Martina Kratochvíla na Valném shromáždění OSA 14. května 2015

10. Výroční ceny OSA

První ročník udílení cen OSA se konal v červnu 2006, kdy byli oceněni skladatelé, textaři a nakladatelé za svou tvorbu v předešlém roce.

Jako jediné v České republice jsou tyto ceny, kromě Zlaté ceny OSA, Zlatého fondu OSA a ceny za šíření a propagaci české hudby, udělovány autorům nebo nakladatelům na základě zasílaných statistik hlášení rozhlasových a televizních vysílatelů, provozovatelů hudebních on-line služeb, výrobců a prodejců nosičů nebo pořadatelů koncertů. O výsledcích tedy nerozhoduje žádná odborná porota, ale jsou odrazem toho, jakou hudbu každý den slyšíme z rádií

a televizí, kupujeme na nosičích nebo jaké koncerty jsou nejvíce navštěvovány.

Letos budou ceny uděleny celkem ve 13 kategoriích za tvorbu v oblasti vážné a populární hudby. Kromě kategorie Zlatý fond OSA jsou ceny určeny žijícím autorům. Oceňováni jsou také mladí autoři do 30 let jak v populární, tak vážné hudbě, kteří dostávají i finanční ocenění od OSA na rozvoj své další tvorby. Více informací naleznete na www.cenyosa.cz.

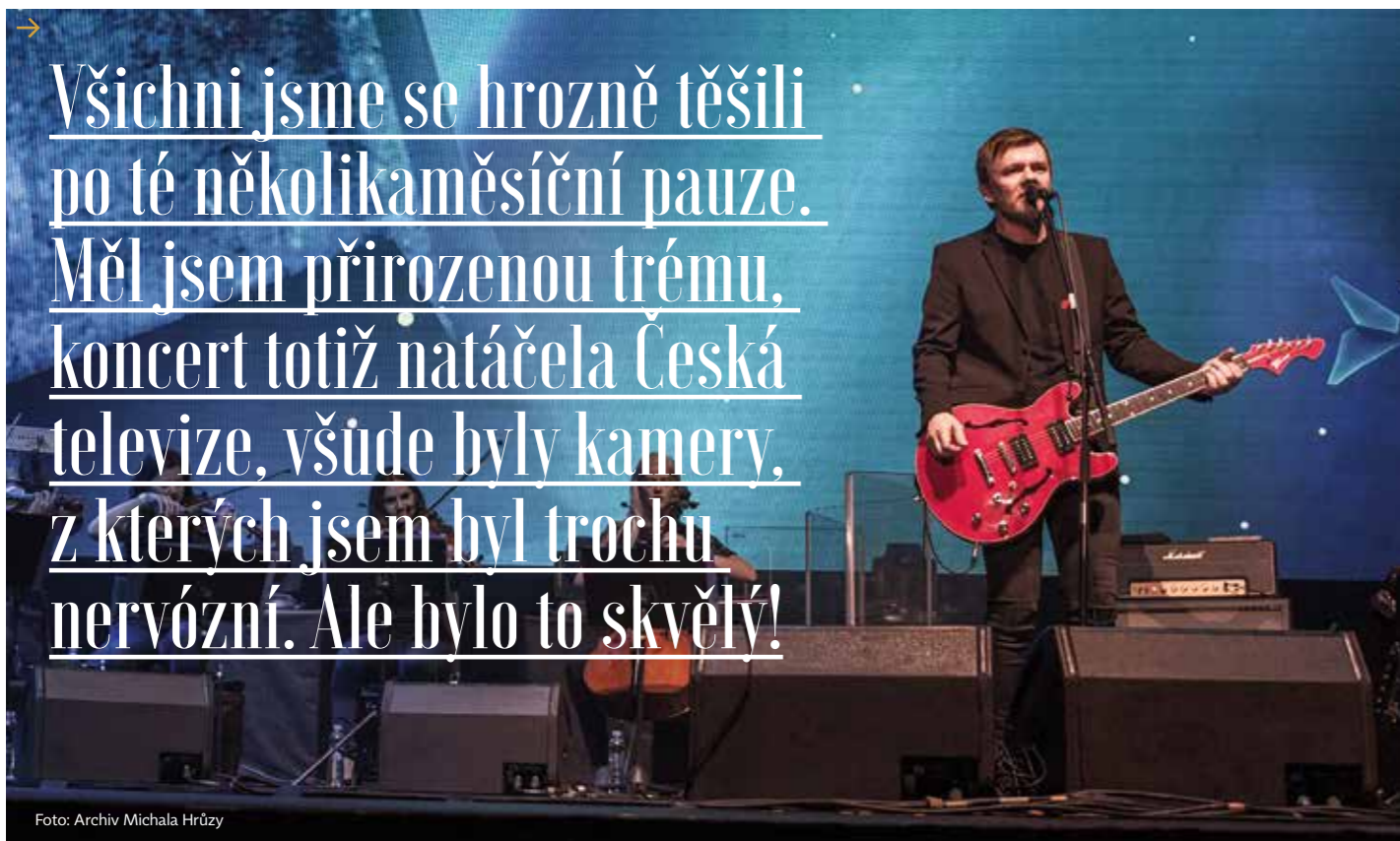
	NÁZEV KATEGORIE	POPIS A PRAVIDLA
1	POPULÁRNÍ SKLADBA ROKU	nejúspěšnější skladba dle výše inkasa ze všech identifikovatelných druhů užití
2	VÁŽNÁ SKLADBA ROKU	nejúspěšnější skladba dle výše inkasa ze všech identifikovatelných druhů užití z kategorií 3 až 6
3	NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ SKLADATEL POPULÁRNÍ HUDBY	autor největšího počtu skladeb, které se objevují v TOP 100 dle výše inkasa ze všech identifikovatelných druhů užití, s přihlédnutím k výši autorského podílu na těchto skladbách
4	NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ TEXTAŘ	autor největšího počtu skladeb, které se objevují v TOP 100 dle výše inkasa ze všech identifikovatelných druhů užití, s přihlédnutím k výši autorského podílu na těchto skladbách
5	NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ SKLADATEL VÁŽNÉ HUDBY	autor největšího počtu skladeb, které se objevují v TOP 100 dle výše inkasa ze všech identifikovatelných druhů užití, s přihlédnutím k výši autorského podílu na těchto skladbách, z kategorií 3 až 6
6	NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ NAKLADATEL	autor největšího počtu skladeb, které se objevují v TOP 100 dle výše inkasa ze všech identifikovatelných druhů užití, s přihlédnutím k výši autorského podílu na těchto skladbách
7	NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ MLADÝ AUTOR POPULÁRNÍ HUDBY (SKLADATEL NEBO TEXTAŘ)	nejúspěšnější skladatel do 30 let, který se poprvé objevil mezi nejúspěšnějšími skladbami dle výše inkasa ze všech identifikovatelných druhů užití, s maximální délkou zastupování 24 měsíců, pořadí dle výše umístění
8	NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ MLADÝ AUTOR VÁŽNÉ HUDBY	nejúspěšnější skladatel do 30 let, který se poprvé objevil mezi nejúspěšnějšími skladbami dle výše inkasa ze všech identifikovatelných druhů užití, s maximální délkou zastupování 24 měsíců, pořadí dle výše umístění
9	NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ AUTOR V ZAHRANIČÍ	finančně nejúspěšnější autor děl, která byla užitá v zahraničí, hodnotí se podle příjmů došlých v daném roce
10	ZLATÁ CENA OSA	uděleno na základě rozhodnutí dozorčí rady OSA za přínos české hudbě
11	ZLATÝ FOND OSA	nejvýznamnější autoři nebo dlouhodobě nejhranější skladby, mohou být i dva zápisy, uděleno na základě rozhodnutí dozorčí rady OSA
12	KONCERT ROKU	nejnavštěvovanější koncert roku nebo koncertní tour s převahou děl domácích autorů
13	CENA ZA PROPAGACI A ŠÍŘENÍ ČESKÉ HUDBY	uděleno na základě rozhodnutí dozorčí rady OSA za přínos české hudbě

Foto: Tomáš Třeštík

Úspěšný zpěvák, skladatel a textař je důkazem toho, že stačí moment, a celý život se může během vteřiny úplně změnit. Michal Ioni v červenci utrpěl vážný úraz hlavy, po necelém roce se však mohl vrátit s Kapelou Hruzy na koncertní pódia. Noc a Den tour byla podpořena projektem Partnerství OSA.

PŘIPRAVILA: ŠÁRKA CHOMOUTOVÁ

→
Všichni jsme se hrozně těšili po té několikaměsíční pauze. Měl jsem přirozenou trému, koncert totiž natáčela Česká televize, všude byly kamery, z kterých jsem byl trochu nervózní. Ale bylo to skvělé!

Foto: Archiv Michala Hruzy

Právě jste s Kapelou Hruzy zakončili klubovou tour. Jak probíhalo tvé první vystoupení po koncertní odmlce ve Foru Karlín?

V Karlíně šlo o náš první oficiální veřejný koncert. Před ním jsme měli pár menších koncertů pro kamarády a nejbližší. Měl jsem tak možnost zkusit si vystoupit nanečisto před publikem.

Obával ses prvního velkého koncertu?

Všichni jsme se hrozně těšili po té několikaměsíční pauze. Měl jsem přirozenou trému, koncert totiž natáčela Česká televize, všude byly kamery, z kterých jsem byl trochu nervózní. Ale bylo to skvělé! Vystoupila s námi řada hostů z řad našich blízkých přátel, jmenovitě Anna K, Aneta Langerová, Klára Vytisková, David Koller, Michal Malátný, Xindl X a Adam Jánošík, což je bývalý bubeník Ready Kirken, s kterým jsem dělal čtyři desky. Děkuji jim za jejich podporu. Věřím, že se to všem líbilo, recenze byly moc hezké a udělaly mi radost.

Ani já jsem si koncert nenechala ujít, byl opravdu ohromný, už jen ta atmosféra, která v sále sálala. Navíc jste ho zpestřili i po vizuální stránce – projekcemi a světelnou show...

Využili jsme našich blízkých a jejich nápadů. Na projekcích se podílel Vojta Buchta, který dělá art directora v České televizi. Hodně pomohl i Michal Šamánek a samozřejmě nic by se neuskutečnilo bez naší manažerky Martiny.

Zajímavostí bylo také to, že Klárka Vytisková zpívala písničku Venuše z místa od zvukaře... Zpívá se v ní „Ty jsi tu a já jsem tam...“ Písnička je o vztahu dvou lidí, zpívali jsme ji každý odjinud, a tak jsme se naživo vzdálili. Na druhou písničku Duše do vesmíru už byla s námi na pódiu.

Jaké byly ty další koncerty v rámci tour Noc a Den, prostřídali se na nich hosté z Karlína?

Jezdila s námi Klára Vytisková. Byla skvělá. Zpívala se mnou dvě naše společné písničky a nakonec přidala i Píseň kovbojskou, kterou

mám s Lenkou Dusilovou. Pak s námi ještě jezdily dvě kapely jako support – Lety Mimo a Mather's Angels.

Oslovila tě jejich hudba?

Jsou to super kapely, jsem rád, že si s námi mohly zahrát. Lety Mimo jsou navíc dlouholetí přátelé.

Dodávají ti koncerty energii a sílu, nebo ti je spíše berou?

Stále chodím 3x týdně k lékařům a jsem v režimu, kdy hodně spím. Musím hodně odpocívat, ale koncerty mě nabíjejí. Jsem rád, že jsme turné úspěšně zvládli. Teď nás čekají majálesy a další venkovní akce, půjde převážně jen o víkendy. To už nebude tak náročné. Když jsem vyčerpaný, tak mně i klukům z kapely energii dobíjí náš léčítko Jirka, který nás po celou dobu doprovázel.

Takže máte kapelního léčítele. Jak ses s ním seznámil?

Jsme dlouholetí kamarádi. Známe se od dob, kdy jsem ještě brigádně kopal výkopy a byl

jsem jen amatérský zpěvák. Jednou jsem mu pustil písničku a on mi řekl, že se zanedlouho budu hudbou žít a budu úspěšný. Byla to písnička Zejtra mám. Ona opravdu sklídila úspěch a následně nás pod sebe vzalo vydavatelství Universal Music.

Vidíš, že všechno zlé je pro něco dobré a vše má své klady a zápory. Cítíš, že i to, co se loni stalo, ti něco dalo?

Zatím je brzy, abych měl dostatečný odstup k tomu, to hodnotit.

Když se ještě vrátím k tvému léčiteli, věříš na alternativní způsoby léčby?

Já věřím jak klasické medicíně, tak té alternativní. V podstatě obě kombinuji.

V rámci svého léčení využíváš muzikoterapii. Jednou jsem byla na reportáži v dětském domově a tam muzikoterapii léčili handicapované děti. Neuvažoval jsi o tom, že bys začal muzikoterapii po tvém úplném uzdravení léčit?

Na muzikoterapii docházím k paní doktorce Gerlichové a spočívá to v tom, že si hodně povídáme, hraji na kytaru a ona mě kontroluje, jestli v textech nedělám chyby. Hudba je způsob komunikace, spousta lidí se pomocí hudby může vyvídat. Já nejsem na tuhle oblast odborník, dělat bych to tedy nemohl. S paní doktorkou mezi námi vzniklo přátelské pouto, což je strašně příjemné.

Celkově jsem díky své léčbě zjistil, že naše zdravotnictví je hrozně fajn. Příjemně mě překvapilo, že naši doktoři jsou skvělí, a to nejen profesionálně, ale i lidsky. Líbí se mi lidská rovina českého zdravotnictví. Každý z nás je jiný a oni si ke každému dokážou najít cestu. Poznal jsem, že na světě je spousta řemesel, kterých je potřeba si vážit.

To máš pravdu, záchrana života si určitě zaslouží velké uznání.

Zpátky k hudbě. Jak už jsme zmínili, čekají vás festivaly a slavnosti. Jak se těšíš na venkovní hraní, myslíš, že to bude jiné než v klubu?

Těším se. Začínáme majálesem v Hradci Králové, kde má být 10 tisíc lidí, jsem zvědavý. Je potřeba zahrát dobře a hezky. Na klubových tour jsem měl stále ještě čtečku jako jistotu, kdyžbych náhodou zapomněl text, ale snažím se ji nevyužívat. Tak uvidíme, jak to půjde před ještě početnějším publikem.

Foto: Archiv Michala Hruzy

Michal Hruza

Zastupován OSA od roku 2004,
 členem od roku 2011,
 128 registrovaných děl v databázi OSA

Diskografie:

Ready Kirken:

Vlny (2001)
 Čekal jsem víc (2002)
 Krasohled (2004)
 Asi se něco děje (2006)
 12 NEJ (2006)

Michal Hruza a Kapela Hruzy:

Bílá velryba (2007)
 Napořád (2009)
 Noc (2012)
 G2 Acoustic Stage – DVD/CD (2013)
 Den (2014)

Jsi čerstvým držitelem Ceny Anděl v kategorii Zpěvák. Čekal jsi, že zvítězíš?

Po té naší pauze jsme byli osloveni, jestli bychom na Andělech vystoupili. Nabídka mě velmi potěšila a souhlasil jsem. Až později jsem zjistil, že mám nominaci. Vzhledem k našemu turné jsem tomu ani nestihl věnovat pozornost a myslel jsem si, že jde o nominaci za desku, kterou jsme vydali s kapelou loni na jaře. Nakonec však nešlo o nominaci na desku, ale na zpěváka. Po zvukové zkoušce jsem zjistil, že sedím vepředu v prvních řadách. Říkal jsem si, že je to zvláštní, a projelo mi hlavou, jestli třeba náhodou... ale vedle mě měl místo Tomáš Klus a Vojta Dyk. To jsou skvělí zpěváci. Vítězství jsem tedy nečekal ani jsem neměl připravenou žádnou řeč. Mám z ocenění radost, nikdy jsem Anděla nedostal.

Na předávání cen jsem se byla také podívat. Líbilo se mi, jak jsi celý večer sošku držel u sebe. Myslím, že to tvou radost potvrdilo.

Byla pěkně těžká. Myslel jsem, že se jen jednou vyfotím, ale v předsálí se objevila spousta fotografií a fotek proběhlo mnohem víc.

Blíží se Výroční ceny OSA, ty jsi přebíral cenu za singl 1+1, který byl v roce 2006 nejhranější populární skladbou v rádiích a televizích. Od té doby jsi cenu za autorství nezískal, ačkoliv jsi složil hned několik silných hitů. Přeji ti, ať se poštěstí letos. Jaký je vlastně tvůj názor na OSA?

Z OSA mám radost. Pro muzikanty je to hodně důležitá složka. Ochrana duševního vlastnictví je nutná a jsem rád, že OSA funguje.

Jsi skladatelem i textařem. Co je ti bližší? Děláš raději hudbu, nebo skládáš texty?

Hudba je věc citová, slova spíš řemeslná. Považuji se za písničkáře, z toho vyplývá, že mám rád kombinaci obou rovin. A velmi příjemné pak je si tu svoji píseň zahrát a zazpívat. (smích)

Zkoušel jsi už od svého úrazu něco složit?

Zkoušel jsem jednu malinkatou věc. Ale první věc, kterou bych rád splnil, bude do filmu Padesátka, který chystají tvůrci filmu Zakázané uvolnění, pro který jsem dělal stejnojmennou píseň. Sám jsem zvědavý a přeji si, aby mi skládat šlo. Teď jsem měl ale od lékařů doporučeno nic nedělat kvůli rekonvalescenci. Nějaký čas si dám určitě volno.

Foto: Archiv Michala Hrůzy

Před rokem jsme vydali novou desku a byl bych rád, kdybychom s kapelou za rok dva vydali další.

Jak jsi zmínil, loni vyšla deska Den, která byla velmi úspěšná. Rozhodně po mediální stránce. I koncertní sezonu jsi měl velmi slibnou. Nemyslíš, že tvým úrazem ta deska lehce zapadla, resp. že se najednou média zajímala spíše o tvůj zdravotní stav?

To nedokážu posoudit. Mám radost z toho, koho na poslech naše hudba osloví, a je jedno, zdali to bude teď, nebo za 5 let. Snažím se dělat takové desky, jak je cítím, vkládám do písni své pocity a snažím se, abych byl věrný své představě.

Na desce Den je singl Ráno, který běží v rádiích... „... Mý srdce hoří a tělo chřadne touhou. Mozek se bouří jen myšlenkou pouhou. Za kratší konec tahám,

vyhrávám, nevyhrávám...“ Mě osobně také hodně zaujal, co jsi při něm cítil?

Tahle písnička spolu se Sněhulákem vznikla jako jedna z posledních. Po pravdě, tuhle písničku jako jedinou dodnes vstřebávám. Mám na ni velmi pozitivní reakce, hlavně tedy od ženského publika, a nerad bych, abych někomu tu jeho představu vzal. Každý ať si v ní najde své.

Proč jsi zvolil názvy desek Noc a Den?

Baví mě pracovat se slovy, která všichni používáme. Často nevnímáme pravý význam. Noc a Den – slunce je schované a slunce svítí. Může jít ale i o metaforu na období, kdy v našem životě nevidíme tolik světla, a na období, kdy máme jasno a vše je v pořádku. Názvy souvisí i s filmem Lidice, k němuž jsem dělal hudbu. Na desce Noc se samozřejmě písničky z Lidic objevily a vliv byl určitě znát. V rámci nějakého urovnání jsem chtěl udělat druhou polohu vnímání světa. Nejsem jen pesimista, ale i optimista. Těší mě, že obě desky mají hodně společných rysů. Např. ke každé písničce je obrázek, který popisuje daný příběh. Noc ztvárnila Magda Šalamounová a Den jsme nechali ztvárnit naše děti, protože dětská čistota a vnímání světa jsou prostě nejkrásnější možností, jak vyjádřit písničku.

Mluvil jsi o hudbě k filmu, ke kolika filmům jsi dělal hudbu?

Ke dvěma – Martin a Venuše a Lidice, pak vlastně ještě hudbu k dětskému seriálu Mazalové. Zhudebnil jsem pohádkové bytosti. Osobně se považuji spíše za písničkáře než za autora filmové hudby, na to jsou tu jiní, kterých si vážím. My písničkáři se snažíme písničkou něco říkat, u té filmové hudby je to tak, že dokresluje atmosféru a scénář.

Četla jsem, že budeš vydávat zpěvník. Jak vznikl ten nápad?

Myslím, že to vzniklo tak, že jsme dostali nabídku ho konečně udělat. Mimochodem, alespoň splníme požadavek lidí, kteří si o akordy k písničkám psali.

A na závěr se zeptám, co chystáte na podzim?

Na podzim plánujeme tour po divadlech, ale ještě je brzy o tom mluvit. Půjde o netradiční koncerty, chceme je spojit i s herectvím. Vše je teprve v počátcích plánování.

Foto: Archiv Michala Hrůzy

Foto: Archiv iReport

02 | autor in | 2015 | články a rozhovory

OSA podpořil hudební ceny Žebřík 2014 Bacardi Music Awards

TEXT: TZ, ŠÁRKA CHOMOUTOVÁ

Kralovala Aneta Langerová, speciální ocenění převzal Richard Müller.

Na vyhlášení ankety Žebřík 2014 Bacardi Music Awards triumfovala Aneta Langerová, která obsadila první místa ve třech kategoriích. Zpěvákem roku je opět Tomáš Klus, skupinou roku jsou Chinaski a největším objevem se stal podle hlasování fanoušků Voxel. OSA byl partnerem hudebních cen.

Největší úspěch na udílení cen Žebřík, které proběhlo 13. března v kreativní zóně DEPO2015 v Plzni, zaznamenala Aneta

Kompletní výsledky

SKUPINA ROKU

1. Chinaski
2. Kryštof
3. Vypsaná fiXa

ALBUM ROKU

1. Na Radosti – Aneta Langerová
2. Krásný smutný den – Vypsaná fiXa
3. Proměnamě – Tomáš Klus

SKLADBA ROKU

1. Tráva – Aneta Langerová
2. Lhůta záruční – Slza
3. Zakázané uvolnění – Michal Hrůza

VIDEOKLIP ROKU

1. Já to říkal – PSH
2. Náš Hood – Marpo
3. Nad Berlínem – Imodium

ZPĚVÁK ROKU

1. Tomáš Klus
2. Michal Hrůza
3. Ondřej Brzobohatý

ZPĚVAČKA ROKU

1. Aneta Langerová
2. Lenka Dusilová
3. Ewa Farna

OBJEV ROKU (POD ZÁŠTITOU SPOLEČNOSTI PLZEŇ 2015)

1. Voxel
2. Slza
3. Kyanid

AKCE ROKU

1. Hrad.cz
2. Kryštof Kemp
3. Rock for People

FILM ROKU

1. Magický hlas rebelky
2. Tři bratři
3. Fair Play

Langerová. Patří jí prvenství v kategoriích Zpěvačka, Album (*Na Radosti*) i Skladba roku (*Tráva*). Navíc je jednou z protagonistek dokumentu o Martě Kubišové *Magický hlas rebelky*, který se stal filmem roku. Na svém autorském kontě má celkem 41 hudebních děl.

Titul nejlepšího zpěváka podle výsledků dvouměsíčního hlasování na webu Anketa-zebrík.cz obhájil Tomáš Klus (74 hudebních děl), objevem roku je Václav Lebeda aka Voxel (12 hudebních děl), trofej za videoklip si odnesli PSH díky ztvárnění skladby *Já to říkal* (Vladimír 518 – 105 hudebních děl, Orion – 127 hudebních děl, Mike Trafik – 176 hudebních děl) a v kategorii Akce roku dominoval putovní festival Hrad.cz.

Na seznamu oceněných jsou rovněž Kryštof v čele s Richardem Krajčem (92 hudebních děl), Vypsaná fiXa, Michal Hrůza (128 hudebních děl) a Slza, kteří obdrželi po dvou cenách, dále Ondřej Brzobohatý (205 hudebních děl), Lenka Dusilová (75 hudebních děl), Ewa Farna (29 hudebních děl), Marpo (67 hudebních děl), Imodium, Kyanid, festivaly Kryštof Kemp a Rock for People či filmy *Tři bratři* a *Fair Play*. Během šestihodinové show bylo rozdáno celkem 28 sošek z dílny renomovaného tvůrce Václava Česáka.

Cenu magazínu iREPORT tentokrát převzal Richard Müller. Slovenský zpěvák poté za doprovodu své kapely zazpíval největší hity své bohaté kariéry.

Koncertně se představili také Sabina Křováková, Ondřej Brzobohatý, Vypsaná fiXa a punkrockové trio Inekafe.

Královnou letošního Žebříku se zcela zaslouženě stala Aneta Langerová, která své kvality potvrdila také parádním koncertem.

Záznam hudebních cen odvysílala ČT ART.

Česká hudba ve světě očima hudebního nakladatele

TEXT: JIŘÍ PAULŮ (PROVOX MUSIC PUBLISHING)

Úspěchy a mistrovství českých skladatelů a hudebníků ve světě sahají do dávné historie. Pavel Vejvanovský v 17. století, Jan Dismas Zelenka, Jan V. A. Stamic, Josef Mysliveček – Il Boemo, Josef a Antonín Rejchové, Leopold Koželuh v 18. a 19. století, to je jen několik slavných jmen, která přispěla ke kdysi pravdivému okřídlenému rčení „co Čech, to muzikant“.

Příslušníci následující skladatelské generace pak povýšili jejich odkaz do celosvětového měřítka. Antonín Dvořák, Leoš Janáček, Bohuslav Martinů, Alois Hába, Vítězslav Novák, Zdeněk Lukáš, Petr Eben, Jindřich Feld či Luboš Fišer jsou autoři, jejichž díla provozují slavná symfonická a komorní hudební tělesa po celém světě.

V repertoáru zahraničních orchestrů se setkáváme rovněž s díly současné generace autorů vážné hudby – Sylvie Bodorové, Ivany Loudové, Martina Smolky, Juraje Filase, Marka Kopelenta nebo Ivana Kurze.

Trochu neprávem se ale opomíjejí zahraniční úspěchy další hudební kategorie, kterou je hudba populární – dechová, písňová tvorba, hudba jazzová, hudba filmová a hudba k televizním seriálům. Velmi obsáhlá oblast, ve které se ve světě prosadila neuvěřitelně početná obec českých tvůrců.

Začneme hezky od podlahy, u hudby dechové.

Nepřeháním, když konstatuji, že se žádný dechový orchestr v Evropě, možná ani ve světě neobejde bez skladby českého autora. Václav Bláha a jeho Jetelíček u vody, Václav Kaucký, který se se svojí skladbou Rauschende Birken (Břízy) proslavil snad ještě více v německý mluvících zemích než u nás doma, Karel Valdauf, Václav Vačkář, Antonín Borovička, Ladislav Kubeš, František Maňas, Josef Hotový, Antonín Žváček, Jan Slabák, Jaroslav Zeman a mnoho dalších. A na samém vrcholu této tvorby stojí slavná trojka – Jaromír Vejvoda, Karel Vacek a Josef Poncar.

Zcela výjimečnou a nejslavnější osobností tohoto hudebního žánru byl Jaromír Vejvoda (1902–1988). Jeho slavná Modřanská polka z roku 1927, později otextovaná Václavem Zemanem a přejmenovaná na Škoda lásky, zlidověla pod různými názvy doslova po celém světě – Roll Out The Barrel, Rosamunde, Frida oum Papa, Tonttujen joulupolka, Beer Taru polka atd. Píseň měly v repertoáru slavné zahraniční orchestry Glenna Millera, Bennyho Goodmana, zpívaly ji Andrews Sisters i Britney Spears.

Jak kdysi vzpomínal dr. Lubomír Dorůžka: „Když navštívil generál Eisenhower Prahu, poznamenal, že právě tato píseň pomáhala vyhrát válku.“ Vejvodův vpravdě celosvětový hit dirigoval v roce 2002 nejmladší syn slavného skladatele Josef Vejvoda i v Carnegie Hall v New Yorku na slavnostním koncertě, který byl věnován hasičům a policistům, kteří zahynuli při newyorské tragédii 11. září 2001.

Bez této slavné melodie se neobejde prakticky žádná filmová produkce líčící strasti druhé světové války.

Úspěšnost české dechovky v zahraničí by nejlépe ilustrovaly finanční toky mezi významnými evropskými autorskými organizacemi, mezi něž patří zejména německá GEMA, rakouské AKM a Austromechana, švýcarská SUIISA, belgická společnost SABAM, nizozemské STEMRA a BUMA či americká společnost ASCAP a naše autorská organizace OSA. Musím ale bohužel konstatovat, že na zlaté období dechové hudby, a to v obecném měřítku, musíme dnes již jen vzpomínat.

← Karel Gott a Karel Svoboda se Zlatou deskou za 250 000 kusů prodaných LP Včelka Mája.
© archiv Petra Svobody

Zmínil-li jsem zahraniční dechové orchestry, nemohu na tomto místě nevzpomenout legendárního německého kapelníka, skladatele a opravdového obdivovatele a příznivce české tvorby, již zesnulého Ernsta Mosche. Jeho statisícové náklady nekonečně dlouhé řady alb nabízely posluchačům zejména českou tvorbu.

Česká píseň v cizojazyčné verzi se objevuje v zahraničí jednak díky vynikajícím a v zahraničí oblíbeným českým interpretům a jednak jejím zařazením do repertoáru zahraničních umělců.

Bezkonkurenčně nejvýznamnějším ambasadorem české písňové tvorby v zahraničí je pan Karel Gott. Jím interpretované písně z dílen Karla Svobody, Ladislava Štáidla či Jiřího Zmožka s texty významných zahraničních textařů nemohou chybět na žádném z jeho zahraničních koncertů – Svobodovy Einmal um die ganze Welt (Hej, hej baby), Schönste Jahren (Rio de Janeiro), Wo ist die Zeit (Kam se schoulíš?), písně Ladislava Štáidla Liebe auf den ersten Blick (Odnuč se říkat ne), Hey, Mr. Green (Přijela pouť), If You Get Lost (Když zabloudíš, tak zavolej), Whiskey On The Rocks (Ráno jedu dál) nebo hit Jiřího Zmožka s německým textem slavného Michaela Kunze Fang das Licht (Zvonky štěstí) se staly a dodnes zůstávají v německy mluvících zemích opravdovými evergreeny. Nedávno v Německu vydané album Karla Gotta nabízí píseň Karla Svobody a Zdeňka Borovce Jdi za štěstím s německým textem Filipa Albrechta Schau nach vorn či novou verzi písně Jaromíra Klempíře a Jiřího Štáidla rovněž s textem Michaela Kunze C'est la vie.

Opravdovým štěstím a úspěchem pro českého autora je chvíle, kdy jeho skladbu do svého repertoáru zvolí renomovaný zahraniční interpret.

V této souvislosti se musím zmínit o největším úspěchu české populární písně v době nedávno minulé. Píseň Karla Svobody a Vladimíra Kočandrleho Tři oříšky (v německé verzi Marca Hillera Küss mich, halt mich, lieb mich) převzala do svého repertoáru německá populární zpěvačka Ella Endlich a vyšplhala se s ní na přední místa hitparád, zároveň ji nazpívala i německá operní hvězda Kriemhild Maria Siegel, která ji vydala na luxusním vinylovém dvoualbu doplněném i CD albem. Dnes již má píseň anglickou, francouzskou, španělskou, italskou, portugalskou a japonskou verzi.

A díky příznivě sjednaným podmínkám nakladatelských smluv se autor českého textu dostal na špičky nejúspěšnějších českých hudebních tvůrců provozovaných v zahraničí v roce 2013!

Rád připomínám i píseň Vítězslava Hádl a Ladislava Pikarta v repertoáru Julia Iglésia (Až se mé děti budou ptát) či skladbu

Opravdovým štěstím a úspěchem pro českého autora je chvíle, kdy jeho skladbu do svého repertoáru zvolí renomovaný zahraniční interpret.

Zdeňka Bartáka interpretovanou Andreou Bocellim (E mi manchi tu).

V 80. letech uplynulého století se těšily velké oblibě stovky autorských titulů v interpretaci Brněnského rozhlasového orchestru v ozvučovacích systémech americké společnosti MUZAK – zejména skladby Erika Knirsche, Bohumila Sedláčka, Maxe Wittmana, Pavla Staňka, Eduarda Parmy, Aleše Sigmunda, Zdeňka Nedvěda, Petra a Pavla ORM, stejně jako Váagnerovy Holky z naší školky a jejich „americká“ verze Kindergarten girls.

Významnou oblastí, ve které sbírají čeští skladatelé v zahraničí vavříny, je filmová hudba a hudba k televizním seriálům. V této kategorii jasně dominuje již po dlouhá léta hudební tvorba Karla Svobody.

Poprvé na sebe upozornil svojí tvorbou v koprodukčním filmu českého Barrandova a východoněmecké společnosti DEFA – Tři oříšky pro Popelku (1973) v režii Václava Vorlíčka. Od té doby uplynulo celých 42 let a film dodnes zůstává trvalým vánočním dárkem zahraničních televizních společností jejich divákům. (Píseň z tohoto filmu Kdepak, ty ptáčku, hnízdo máš s textem Jiřího Štáidla byla vyhlášena druhou nejúspěšnější písníčkou z filmových pohádek u příležitosti 100. výročí kinematografie u nás. V roce 2006 vznikla její německá jazyková verze s textem Mauruse Pachera.)

Po velmi příznivém ohlasu padla na Karla Svobodu v roce 1974 volba při hledání hudebního autora pro seriál Wickie a silní muži (78 dílů v produkci rakouské ORF). Krátce nato se objevila na jeho stole objednávka hudební tvorby k televiznímu zpracování knihy Waldemara Bonselse (vydané v r. 1912!) Dobrodružství včelky Máji. Seriál odvysílala německá společnost ZDF poprvé v roce 1976 a nadšené děti mu tleskají dodnes. Byl uveden ve všech evropských zemích (včetně Andorry), v Turecku, zemích Latinské Ameriky, Japonsku, v zemích Středního východu, v Izraeli a na ostrově Mauritiis. Titulní píseň má bezpočet jazykových verzí – včetně japonštiny, hebrejštiny, finštiny, portugalštiny, nizozemštiny atd. Autorem originálního textu je Florian Cusano, autorem českého textu je Zdeněk Rytíř.

A následovaly další seriály v produkci zahraničních televizních společností – Pinocchio (ZDF), Nils Holgersson (ARD).

Nejen dětské televizní seriály zněly v zahraničí hudbou Karla Svobody – ale i Cirkus Humberto (12 dílů v koprodukci ČST, ZDF a TV 2000), Dobrodružství kriminalistiky (26 dílů, ČST a německá SWF), Jack Clementi (ZDF), Kačenka a strašidla (8 dílů, ve spolupráci FS Barrandov s Bayerischer Rundfunk, SWF, ORF, WDR, DRF), Létající Čestmír, Návštěvníci, 12dílný seriál Big Man s hereckou hvězdou Budem Spencerem v hlavní roli (Taurus, Mnichov), televizní seriál Flash (titulní melodii nazpívala Suzi Quatro) a německá filmová produkce režiséra Josepha Vilsmaiera – Und keiner weint mir nach (A nikdo slzu neuroní).

V zahraničních filmových produkcích se prosadila celá řada dalších českých hudebních skladatelů – Luboš Sluka, Petr Hapka, Ladislav Štáidl, Jan Hammer ml., Michael

Produkční tým Warner Music Hamburg se Zlatou deskou Tří oříšků (Küss mich, halt mich, lieb mich) za 150 000 kusů prodaných CD singlů. Dolní řada: Marc Hiller – autor německého textu (první zleva), zpěvačka Ella Endlich (uprostřed), Jiří Paulů – ProVox Music Publishing (druhý zprava). © archiv Warner Music Group Germany

Kocáb, Michal Pavlíček, Ondřej Soukup, Jan Jirásek a další. Pozvání ke spolupráci dostávají od zahraničních filmových producentů i zástupci mladší autorské generace – Jan P. Muchow, Robert Jíša, Petr Malásek a Varhan Orchestrovič Bauer. K renomé českých animovaných filmů pro děti přispěli i čeští hudební tvůrci Vadim Petrov, Miloš Vacek, Jaroslav Celba, Petr Skoumal, Petr a Pavel ORM, Angelo Michajlov, Luboš Fišer, Štěpán Koníček, Jiří Kolafa, Ferdinand Havlík, řada jmen se zdá být nekonečnou.

Ondřeje Soukupa si vybral před třemi lety izraelský režisér Nir Bergman, aby zkomponoval hudbu k jeho filmu The Book Of Internal Grammar. Film doprovázený hudbou Ondřeje Soukupa, který na projektu spolupracoval s dalším českým skladatelem Janem Jiráskem, získal prestižní cenu na tokijském filmovém festivalu. Filmová hudba Ondřeje Soukupa provází světem i americkým Oscarem dekorovaný film Jana Svěráka Kolja.

Rád na tomto místě připomínám úspěch českého hudebního nakladatelství Fontána,

které v loňském roce vstoupilo do hollywoodské filmové produkce s jazzovou hudební tvorbou Milana Svobody. Jeho hudba zaznívá v mnoha Oscary ozdobeném filmu Kód Enigmy.

Vyjmenovávat je nevděčné, a tak se na tomto místě omlouvám všem, na které jsem ve výčtu těch úspěšných zapomněl.

Samozřejmě skutečností je, že českou hudební tvorbu ve velké míře šíří po světě čeští interpreti, sólisté a hudební skupiny. Četnost provozování jazzové hudby českých autorů v zahraničí je přímo úměrná zahraničním koncertním aktivitám jejich tvůrců, což je pro tento hudební žánr příslušné. Hudba českých jazzových mágů Jiřího Stivína, Emila Viklického, Martina Kratochvíla, Luboše Andršta, Josefa Vejvody, Milana Svobody či Karla Růžičky zaznívá pravidelně na mnoha koncertních pódíích celého světa.

Dveře na zahraniční koncertní pódia jsou dnes českým hudebním tvůrcům

a interpretům otevřeny dokořán, což ještě v době nedávno minulé bylo jen čistou neovskou fantazií.

Jsem rád, že jako hudební nakladatel kromě hledání zahraničních interpretů a subtextařů pro českou hudební tvorbu, kterou nakladatelství zastupuje, mohou přispět k jejímu častějšímu provozování zahraničními orchestry i vydáváním nových orchestrálních materiálů. Díky tomu jsme zahájili již v lednu letošního roku konkrétní a úspěšné rozhovory s Německým symfonickým orchestrem o nové formě uvádění dnes již klasického a dříve zmíněného filmu Tři oříšky pro Popelku v adventním a vánočním čase 2015 v německých a rakouských městech, při které je filmová projekce doprovázena živou interpretací filmové hudby velkým symfonickým orchestrem.

Samostatnou kapitolou zůstávají úspěchy české muzikálové tvorby v zahraničí. O tom třeba někdy příště.

Škrábnutí Terezy Černochové

PŘIPRAVIL: PETR SOUKUP

Své první album *Small Monstrosities* vydala Tereza Černochová v roce 2007. Trvalo tedy 8 let, než vyšla její aktuální novinka *Škrábnutí*. Jak album vznikalo, kteří autoři se na něm podíleli a kam Tereza směřuje... o tom je náš rozhovor.

Foto: Jan Malíř

Jak jsi s albem spokojená?

Maximálně. Asi na 99 %. To 1 % jsou mouchy, kterým se možná nejde vyhnout. Je to pro mě úžasný konec toho několikiletého martyria, kdy ta deska vznikala a byly chvíle, kdy jsme si už říkali, že to nevyjde. Těch názorů na to, jak by ta deska měla vypadat, bylo opravdu hodně. S mým zpěvem jsem spokojená asi na 80 %. ©

Album *Small Monstrosities* je hodně energické, akční. Škrábnutí je vyklidněné. Čekala jsi u sebe vývoj tímhle směrem?

Mně se styl skladeb, jako je na *Škrábnutí*, líbil vždycky. Wendy a Lisa jsou duo, které mám hodně ráda, a poslouchala jsem od nich všechno. Ať už to byly pomalé skladby, nebo i ty rychlé v období, kdy byly u Prince. Po *Black Milk* jsem o sobě pochybovala, jestli mám na to, abych byla sólová zpěvačka. Na album *Škrábnutí* bych si v té době vůbec netroufala.

Moje kamarádka slyšela dema, která měla být na tvém novém albu, a mluvila o nich jako o hodně svižných. Proč tomu tak není?

Dřív jsem trávila hodně času s lidmi kolem *Monkey Business* a *J.A.R.* Jejich hudba mě vždycky hrozně bavila a byla jsem tím nasáklá, ale Roman Holý mi už tenkrát říkal, že mě vidí jako melancholickou zpěvačku. Postupně jsem k tomu tedy došla. Já nejsem pašmen.

Na albu máš jako autory Milana Prince, Lenku Dusilovou, Dana Bárta, Alenu Rytířovou a další. Jak probíhal výběr autorů na album *Škrábnutí*?

Chtěla jsem, aby celou desku otextoval v češtině *Vráta Šlapák* společně se svou manželkou Martinou Procházkovou. Já když jsem s ní, tak pořád vymýšlíme různá zajímavá slovní spojení. Ale prostě to nějak nezafungovalo. Byli jsme zaneprázdnění.

Povedl se text na skladbu Všeobjímák. Je o období, kdy zemřel můj táta a já měla deprese z toho, jak to média prezentovala. Vráta má rád konkrétní příběhy lidí, ale nějaký můj vnitřní stav, tam on nerad zachází. Napsal text *Podplouvám*. Je to o velrybě, která je v hejnu dalších paryb, ale cítí se od nich odtržená. To je jeden z nejlepších textů, jaké jsem kdy četla a později slyšela. Milan Princ napsal *Polibky snilků*. K tomu je nádherná melodie od Romana Holého, který se mnou samozřejmě celou tu desku dělal.

Foto: Jan Malíř

Text jsem na to původně psala já, ale byl naivní. Roman si právě hned vzpomněl na Milana, který je velmi duchovně založený, a to k tomu hezky sedlo.

Škrábnutí. Tahle skladba se mi hlavně díky textu opravdu líbí.

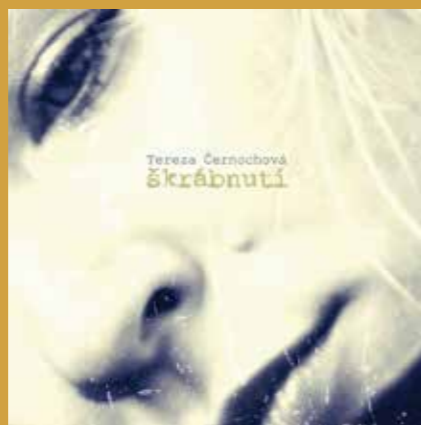
Zdeněk Borovec.

No jasně, kdo jiný.

Hele, já se nechci nikoho dotknout, jo, ale takhle dobří textaři tady už nejsou.

Souhlasím. Jeho slova udělala z Draculy něco opravdu obrovského.

Jasně. Mimochodem to Škrábnutí byla skladba, kterou zpíval můj táta. Roman Holý měl takovou hezkou melancholickou

Škrábnutí

TEXT: ZDENĚK BOROVEC

Škrábnutí
o kterém svět neví
chvilku bolest působí
a přejde vzápětí

Škrábnutí
za pár dní se jeví
jako něžná pozornost
mých nehtů s perletí

Škrábnutí
stopa drápků tvých
zajízví se a zmizí dřív
než ve tmách první sníh

Nemusím nic říct
ani slůvko promiň
nehet můj jen náhodou sjel
po tvém zápěstí

Škrábnutí
nic víc
někdy pláčem pro mň
poraněn mým dotykem ty
mluviš o štěstí

Škrábnutí
mělo správný ríz
byl bys blázen kdybys
drápkem
sám neuvíz

Škrábnutí
o které jsi stál
co když zítra zahojí se
hmm co pak dál...

věk a tenhle text tam krásně seděl. Ta deska se původně měla jmenovat Dcera otce. Mně i Romanovi se to líbilo. Ale Dan Bárta řekl, že je to blbý, ať to nedělám. Tak jsem jednoho dne přišla a řekla, že to bude Škrábnutí, a ten odkaz na tátu tam bude tím pádem taky.

Vím, že se asi špatně mluví o budoucnu, ale dokážeš odhadnout, jak dlouho bude trvat, než vydáš další album?

Já hlavně nechci, aby byla velká pauza mezi hraním. Chci na podzim udělat 15 koncertů po klubech.

Kdo z českých hudebníků tě baví?

Lenka Dusilová, ta je pro mě úplně zásadní,

Hele, já se
nechci nikoho
dotknout, jo,
ale takhle dobří
textaři tady
už nejsou.

a Vlasta Redl. Vždycky si je ráda poslechnu. Ale poslechnu si i desky svých hiphopových koncertů. Když jsem jezdila s Vladimírem 518, tak to bylo taky zajímavé. Jela jsem autem, otevřela si okna a na plný koule jsem si pouštěla zlobivou hudbu. Baví mě i James Cole, líbí se mi na něm, že se nebojí.

Jak jsi na tom se svými koncerty?

Kdybych neseděla 14 dní u telefonu a nesháněla hraní, tak by to za mě nikdo neudělal. Samozřejmě ani finance nejsou stabilní. Na začátku roku jsem oslovovala i festivaly, a dramaturgové mi říkali, že volám pozdě. Uf. Mně fakt vadí, že tam pořád hrají jedny a ty samé kapely. Ale já nepotřebuji být headliner v osm večer. My si klidně zahrájeme odpoledne a rádi. Malá koncertní šňůra a křest alba se povedly! Je super, že to takhle vyšlo.

Deset let rozhlasové stanice D-dur

ODPOVÍDÁ: PETR VEBER
VEDOUcí REDAKCE VÁŽNÉ HUDBY
ČESKÝ ROZHLAS VLTAVA

PŘIPRAVIL: PETR SOUKUP

Na vašich stránkách jsou fotografie autorů, jako je Marti-nů, Čajkovskij, Scarlatti, Mahler... Věnuje se tedy D-dur převážně hudbě z minulých století?

Stejně jako v koncertním životě jsou i v našem vysílání auto-ři uplynulých staletí samozřejmě zastoupeni velmi viditelně. Dodávám další jména – Mozart, Dvořák, Verdi, Vivaldi, Bach... Ale stejně tak jsou v našem programu přítomni například Penderecki, Ligeti, Pärt, Gubajdulina, Eben, Šesták nebo Kpelent. Stanice D-dur chce nabízet možnost specializovaného, reklamami či zprávami nepřerušovaného, soustředěného poslechu klasické hudby, ale současně také pro jiný typ zájemců možnost příposlechu, zejména během dne, při práci. Proto je přece jen ta nejsoučasnější hudba přítomna spíše až večer a v noci.

Jak dlouho tato stanice funguje?

Deset let, od 1. května 2005. D-dur vznikla jako dceřiná stanice kulturní stanice Vltava, jako stanice Českého rozhlasu vysílající jen digitálně, tedy ne v pásmu FM, jako stanice vysílající v nejvyšší zvukové kvalitě. Od té doby nabízí bez pauzy

Foto: Archiv Českého rozhlasu

čtyřicet hodin denně klasickou hudbu. Z kompaktních disků, z původních rozhlasových snímků, ze záznamů partnerských rozhlasů. A za tu dobu se neukázala zásadní nutnost její koncepci a náplň měnit.

Jakou máte průměrnou poslechovost?

Nepovažuji tento parametr v případě takto specializované veřejnoprávní služby za ten nejdůležitější. Průzkumy říkají, že D-dur si každý týden naladí přibližně dvacet tisíc lidí. Poslouchají nás ovšem také v cizině – a takové posluchače samozřejmě nikdo odhadnout ani spočítat nedovede. Ale nebude jich málo. Jeden příklad za všechny – astronom Jiří Grygar nás třeba upozornil, že na jedné observatoři v Argentině zní po celý den právě D-dur...

Kdo a na základě čeho sestavuje dramaturgii stanice?

Základním dramaturgickým prvkem je co největší šíře zastoupené hudby – co do doby vzniku, tedy od středověku a renesance do současnosti, i co do zvuku, tedy žánrů, stylů a obsazení. Stejně důležitým dramaturgickým prvkem je

kontrast, v každém okamžiku co největší možný. Po Bachově varhanní skladbě ať zazní Dvořákův smyčcový kvartet, po něm Mozartova klavírní sonáta, pak Lisztova symfonická báseň, po ní barokní árie, Janáčkova Sinfonietta, skladba pro sólovou kytaru od Štěpána Raka... a pak třeba romantické oratorium. Těmito principy jsou vedeni všichni, kteří hudbu do určených časových úseků vybírají, každý po svém a za sebe. Mohlo by se zdát, že jde o výběr nahodilý, který by mohl dělat stroj, ale není tomu tak. Osobní a osobitý výběr ostatně autoři dosvědčují stručným a výstižným průvodním slovem, které sami natáčejí. Kolektivně pak v redakci před technickou finalizací vysílacích podkladů hlídáme, aby byla nabídka co nejpestřejší a aby se stejné skladby třeba neopakovaly příliš brzy po sobě.

Představte si, že jsem mladý, nový, neznámý hudební autor a donesu vám nahrávku své skladby. Jakou má šanci na prosazení na D-dur?

Není to obvyklý model. Ale proč ne... Nicméně musím upozornit, že Český rozhlas nemůže na žádné stanici vysílat jakékoli nahrávky, které mu někdo donese. Musí jít o hudební nosič se všemi náležitostmi, takový, z něhož lze standardně vykázat užitou hudbu – z hlediska držitelů všech příslušných práv.

Píšou vám posluchači o hudbu takzvaně na přání?

Ano, vyzýváme své posluchače, aby také projevíli přání, co by rádi slyšeli. Nepřicházejí žádné banality. Tuhle jsem e-mailem odpovídal, na kdy že jsme tedy zařadili vyžádanou Třetí symfonii Alfreda Schnitkeho.

Kolik zaměstnanců tato stanice má?

Stanice D-dur sama o sobě nemá žádné zaměstnance. Kompletně ji připravují lidé ze stanice Vltava a externí spolupracovníci. To byl záměr už při jejím vzniku. Jsou to především současní a bývalí hudební redaktori. A ve své působnosti samozřejmě i kolegyně a kolegové z podpory provozu a z vysílacího pracoviště Vltavy. Vybraná a seřazená hudba je z nosičů uložena do počítače, k ní přidáno průvodní slovo a znělky... Na počátku všeho pochopitelně stáli rozhlasoví programátoři, ale nyní už hotové sestavy vysílá automat.

Můžete říci zaměření některých pořadů?

D-dur nevysílá pořady o hudbě, jaké vedle hudby a mluveného slova vysílá stanice Vltava, ale jen a jen hudební skladby. Celé. Ne jejich části. Výjimkou jsou árie z oper. Určité členění spočívá snad jen v tom, že své pevné místo mají v týdnu operní komplety a záznamy celých koncertů z nabídky Eurorádia.

D-dur
Český rozhlas

Včera jsem vaši stanici poslouchal a byla hrána skladba Schreibern od Helmuta Lachenmanna. Několik prvních minut jsem přidával na rádiu hlasitost a pak jsem zjistil, že skladba už hraje. Jak se říká, v rádiu nesmí být ticho. Z toho vyvození, že vaši posluchači jsou tedy hudbu již znali a nežijí v uspěchaném světě. Co si o tom myslíte?

To, co jste při poslechu zaznamenal, ilustruje docela dobře fakt, že vysílání D-dur je jen minimálně ovlivňováno technologickým zařízením, které u jiných stanic Českého rozhlasu v zájmu vyrovnaného poslechu neustále slabý zvuk trochu zesiluje a silný poněkud potlačuje. Hudba na D-dur zní skutečně v kvalitě CD, což mimo jiné znamená, že zní i ve velkém, neupravovaném dynamickém rozpětí. Ale k otázce – ano, počítáme s posluchači, kteří vědomě vyhledávají klasickou hudbu, s posluchači, které u moderních skladeb vesměs nepřekvapí třeba i něco zvukově méně obvyklého. A ano, věřím, že ten, kdo se chce nechat ovlivnit znějící uměleckou hudbou, dokáže vykročit stranou z uspěchaného světa.

Mohu vás poprosit o srovnání českých a zahraničních autorů soudobé hudby?

Existují názory, že je dnes už vlastně jedno, odkud – z které země – skladatel je. Budiž, ale myslím si, že si stejně každý nese své kulturní zázemí s sebou a že pro posluchače není až tak nezajímavé vědět, kam komponista patří. Vždyť autorka z Finska dost možná a často i zřetelně těžší ve své hudbě z jiných okruhů než autor ze Španělska, autor z Ruska, z jiných než autorka z Británie... Národní styly samozřejmě neexistují, každý bojuje o svůj prostor individuálně. V zahraničí i u nás jsou autoři, kteří se víc přiklánějí k tradici, i takoví, kteří si razí nekompromisní postmoderní cestu. Takoví, kteří píšou víc pro publikum, a takoví, kteří komponují bez zbytečných ohledů. V tom rozdílu mezi námi a zahraničím nejsou. Současné světové hudbě vládou některá jména takového kalibru, jaká české prostředí momentálně negeneruje, ale přesto teď žijí a tvoří i u nás mladší skladatelé, ti méně tradicionalističtí, kteří mají značný mezinárodní ohlas. Ale možná i jim, i když by si to úplně nepřipustili, tak trochu pomáhá, když se o nich řekne, že jsou z Česka. Česká hudba se jmény Dvořáka a Janáčka je přece dobrá značka.

Hudba, která na D-dur zní, přežila stovky let. Má takovou šanci i současná hudba?

Ta, která nepřestává počítat s posluchačem, určitě ano – a bude vždy vnímána s emocemi. Jsem toho názoru, že ta, která zůstává u racionálních konstrukcí, vydrží v repertoáru – pokud vůbec – spíše jako zajímavost, pro rozumové vnímání.

Jak si představujete budoucnost D-dur, například za deset let?

Repertoár se rozroste – o ty skladby, které jsou dnes ještě úplně nové, o nahrávky dalších znovuobjevených děl starší hudby, o snímky nových generací interpretů. Bude jistě už zcela běžně existovat vysílání v systému DAB, stanice D-dur se bude tedy s naprostou samozřejmostí poslouchat nejen z internetu a z nejrůznějších domácích a přenosných zařízení, ale jako ideální společník i z nových autorádií. A bude snad nadále jasné, že taková nabídka je v éteru nebo, chcete-li, na mediálním trhu potřebná. A to i za dalších deset let.

Foto: Archiv Duo Teres

Duo Teres

ODPOVÍDÁ: TOMÁŠ HONĚK

PŘIPRAVIL: PETR SOUKUP

Duo Teres vzniklo v roce 2007 při studiu komorní hry na JAMU v Brně. Tento komorní soubor tvoří slovenská houslistka Lucia Kopsová a český kytarista Tomáš Honěk. V jeho repertoáru jsou zastoupena díla od období baroka až po hudbu 20. století. Snahou dua je interpretovat především díla určená původně pro housle a kytaru a také díla soudobých českých i zahraničních autorů. V roce 2009 získalo 1. cenu na mezinárodní soutěži Concorso di Chitarra Classica Enrico Mercatali v Gorizii (Itálie) a 1. cenu a diplom pro absolutního vítěze mezinárodní soutěže Karla Ditterse ve Vidnavě (ČR). Duo absolvovalo mistrovské interpretační kurzy ve třídách renomovaných pedagogů a umělců, jako jsou např. Alexis Muzourakis, Thomas Offermann, Marco Sociás, Jens Wagner. Duo Teres pravidelně koncertuje nejen v České republice, ale i v zahraničí a díky netradičnímu nástrojovému spojení a zajímavosti repertoáru se těší přízni širokého publika. Jeho projekty byly také podpořeny Partnerstvím OSA.

Akustická kytara a housle neboli komorní interpretace. Avšak výběr skladeb a autorů je ve vašem případě velmi pestrý. Baroko, klasicismus i současný jazz. Podle čeho zařazujete skladby do vašeho repertoáru? A kdo z vás o tom rozhoduje?

Naším hlavním záměrem bylo hrát vždy hudbu originální a vyhnout se laciným transkripcím. V posledních letech jsme se ale dost vyhranili a hrajeme hudbu 20. a 21. století. Nedá se říci, kdo z nás program vybírá. Hudba, kterou hrajeme, se musí líbit nám oběma.

Kteří z českých a zahraničních autorů jsou vám blízcí?

Je jich celá řada. Pokud jde o žijící skladatele, tak máme rádi ty, jejichž hudba je pro nás i publikum čitelná a má v sobě nějaký zajímavý nápad. Poslední dobou hrajeme moc rádi náš nový program, který jsme nazvali „Prague Kaleidoscope“ a zahrnuje i žánrové přesahy do jazzu. Je to hudba Lukáše Hurníka, Ondřeje Kukala, Jana Freidlina, Martina Brunnera, Karla Růžičky nebo Mateje Benka. Momentálně je pro nás tento program prioritní.

Dá se hudbou v tomto komorním pojetí a s tímto repertoárem uživit?

Těžko říct! Ani jeden z nás nemá duo jako hlavní zdroj příjmů a jsme za to rádi, protože si v sobě díky tomu udržujeme maximální nadšení pro věc, kde nejsou hlavním cílem finance.

Kolik koncertů za rok Duo Teres odehraje?

Hrajeme dvanáct až patnáct koncertů ročně. Poslední dobou počet koncertů narůstá, tak uvidíme v budoucnu.

Z jakých věkových skupin je vaše publikum složeno?

Záleží na tom, kde zrovna hrajeme. Dlouhodobě je známo, že na koncerty klasické hudby chodí lidé spíše starší generace, ale zaznamenáváme mnohdy také publikum středního věku nebo studenty.

Má u vás šanci uspět i pro vás neznámý autor, mladý skladatel, který hledá vhodné interprety?

Proč ne? Pokud někdo napíše hudbu, která se nám bude líbit, tak jsme otevřeni všem. Dlouhodobě chceme obohacovat repertoár pro housle a kytaru, aby třeba

podobné soubory v budoucnu hrály kvalitní skladby.

Co česká kultura podle vás nejvíce postrádá a co je naopak její předností a výhodou?

Ve společnosti se říká, že je kultura v úpadku, že chybí peníze, že klasickou hudbu nikdo neposlouchá. Jsme trošku pozitivnější. V konkrétních případech to jistě bude pravda, ale na druhou stranu není situace s klasikou tak špatná. Téměř v každém menším městě existují různé spolky pro vážnou hudbu, které mají své koncertní cykly, existuje řada mezinárodních festivalů a nabízí lidem

široké spektrum skvělé hudby. Dokud budou lidé chodit na koncerty nebo poslouchat hudbu, tak je všechno v pořádku.

Má podle vás v dnešní době význam natáčet album a vydávat fyzický nosič?

Určitě ano, i když prodejnost může být minimální. Hudební těleso má nosič nejen jako prodejní artikl, ale také z velké části jako propagační materiál. Je to zkrátka shrnutí a ukázka naší práce v určitém období. V poslední době jsme zaregistrovali, že můžete album vydat už třeba jen v elektronické podobě. Je to směr budoucnosti, u nás je ale teprve na začátku.

Hudební festival Znojmo

ODPOVÍDÁ: JIŘÍ LUDVÍK
PREZIDENT HUDEBNÍHO FESTIVALU ZNOJMO

PŘIPRAVIL: PETR SOUKUP

Hudební festival Znojmo se koná už po jedenácté. Byl jste u jeho vzniku?

Jsem spolu s Romanem Válkem spoluzakladatelem festivalu a musím říci, že jsem za naši tehdejší statečnost dodnes vděčný.

Dokázal byste popsat vývoj dramaturgie festivalu?

Od počátku jsme festival zaměřili především na okruh, který je v našich zemích téměř nevidaný – na inscenaci a přípravu scénických děl autorů starších období. Unikátní jsme i díky dnes již třem nominacím na Ceny Thálie. To opravdu žádný festival nemá. Vedle toho jsme se řídili linkou komunikace staré hudby v její autentické interpretaci s moderním uměním. I díky jednotlivým autorovi jsme se dostali k zajímavé jednotící lince dramaturgie, která nás vede od přesné linky autenticity až po crossover či komediální přesahy vážné hudby.

Kdo z vystupujících vás nejvíce překvapil?

The Kings Singers. Věděli jsme, koho si zveme, ale přesto jsem byl úplně vyřízený z jejich kvalit a totální profesionality ve spojení s obrovskou lidskou pohodou.

Jak náročná je příprava? Konkrétně myslím, kolik času z roku festivalu věnujete?

Festival je práce od rána do noci. Zvykl jsem si na to, že při každé činnosti přemýšlím, jak tu či jinde pomoci festivalu. U nás není jednoduché sehnat tolik peněz, a proto je nejvíce času věnováno především fundraisingu.

Čeští skladatelé. Která hudební tvorba a její autoři jsou blízcí vám?

Obecně miluji starou hudbu, ale z moderní hudby mám rád filozofii Bernsteinovu. Tzn. nepřinášet za každou cenu novum. Myslím samoúčelně. Dle mého je posluchač pořád to nejdůležitější a umělec by se měl snažit ho ke své hudbě připoutat. To se nepodaří, pokud posluchač hudbu nechápe.

Podporuje vaši akci také stát, nebo jsou vašimi partnery jen soukromé subjekty?

Vícezdrojové financování je pro nás samozřejmostí. Od města přes kraj až po ministerstvo skládáme korunu ke koruně. Dvě třetiny financí získáváme ze soukromých zdrojů.

Jaký hudební program čeká diváky letos?

Vše se letos točí kolem J. A. Bendy a G. P. Telemanna.

Co kromě hudby váš festival nabízí?

Atmosféru oslavy hudby. Krásné město a kraj. A hlavně jsme festival jako víno. A vinaři mají ve Znojmě hudbu opravdu rádi. Každý uspokojí všechny svoje smysly. Nejvíce však sluch a chuť. Hudba a víno prostě dohromady obrovsky fungují.

nástěnka

Na e-mail nastenka@osa.cz nám můžete zasílat vaše postřehy, novinky, úspěchy atd. Autor in je čtvrtletník, a proto je v případě upoutávky na speciální koncert apod. potřeba informovat nás se značným předstihem. Info pište stručné a jasné, popřípadě doplněné odkazem, kde se ostatní mohou dočíst více. Doporučujeme maximálně dvě věty a nikdy nezapomeňte uvést svůj podpis. Z názvů e-mailů není vždy jasné, o koho se jedná.

Těšíme se na vaše příspěvky!

Zemřel Pavel Jurkovič, autor televizního pořadu Zpívánky

Hudební skladatel a pedagog **Pavel Jurkovič**, mimo jiné popularizátor lidových písní a autor televizního pořadu *Zpívánky*, zemřel začátkem února ve věku 81 let. Jurkovič se narodil v roce 1933 ve Starém Poddvorově na Hodonínsku. V letech 1968 až 1975 spolupracoval jako zpěvák, instrumentalista, upravovatel lidových písní a textař se souborem Chorea Bohemica, později s řadou jiných souborů a kapel. Některé soubory, jako *Musica Poetica* nebo *Musica Humana*, sám založil a vedl. Jako sólista, zpěvák a instrumentalista se podílel na více než 120 zvukových nosičích. S rozhlasem spolupracoval zejména na hudebních pořadech pro děti, které neopustil ani na přelomu 80. a 90. let coby redaktor dětského časopisu *Sluníčko*. Právě na jeho stránkách publikoval vlastní úpravy lidových písní pro nejmenší, stejně jako to později dělal v časopise *Květy*. Podepsán je jako autor pod mnoha hudebními pořady České televize, třeba populárními *Zpívánkami*. Jeho úsilí v hudební pedagogice významně ovlivnilo postgraduální studium u slavného skladatele Carla Orffa v Salcburku v letech 1965 až 1967. Stal se prvním propagátorem Orffova didaktického systému na našich školách. Je spoluautorem mnoha učebnic a metodických příruček pro učitele hudební výchovy, na toto téma publikoval rovněž v odborné literatuře. V roce 1980 získal Výroční cenu Československého rozhlasu za tvorbu pro děti a v roce 1996 Cenu České hudební rady za iniciativní počiny v hudební výchově.

10. VÝROČNÍ CENY OSA
10. VÝROČNÍ CENY OSA ZA ROK 2014
11. ČERVNA 2015
DIVADLO HYBERNIA

VYSTOUPÍ:
Skety, Michal Hruža, Dan Bárta, Miroslav Sekera a další

MODERUJE:
Michal Prokop

POD ZÁŠTITOU: MINISTERSTVO KULTURY

HLAVNÍ MEDIÁLNÍ PARTNER: **ÓČKO**

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI: classic praha, EXPRESFM, MYSLEME#HUDBU, autor in

Na začátku března byla uvedena kantáta úspěšného českého skladatele Juraje Filase za oběti Terezína Moudrost děda Vševeda pro sbor, violoncello a varhany v katedrále St. John the Divine na Manhattanu v New Yorku.

Více zde: <http://www.musicasacrany.com/concerts>

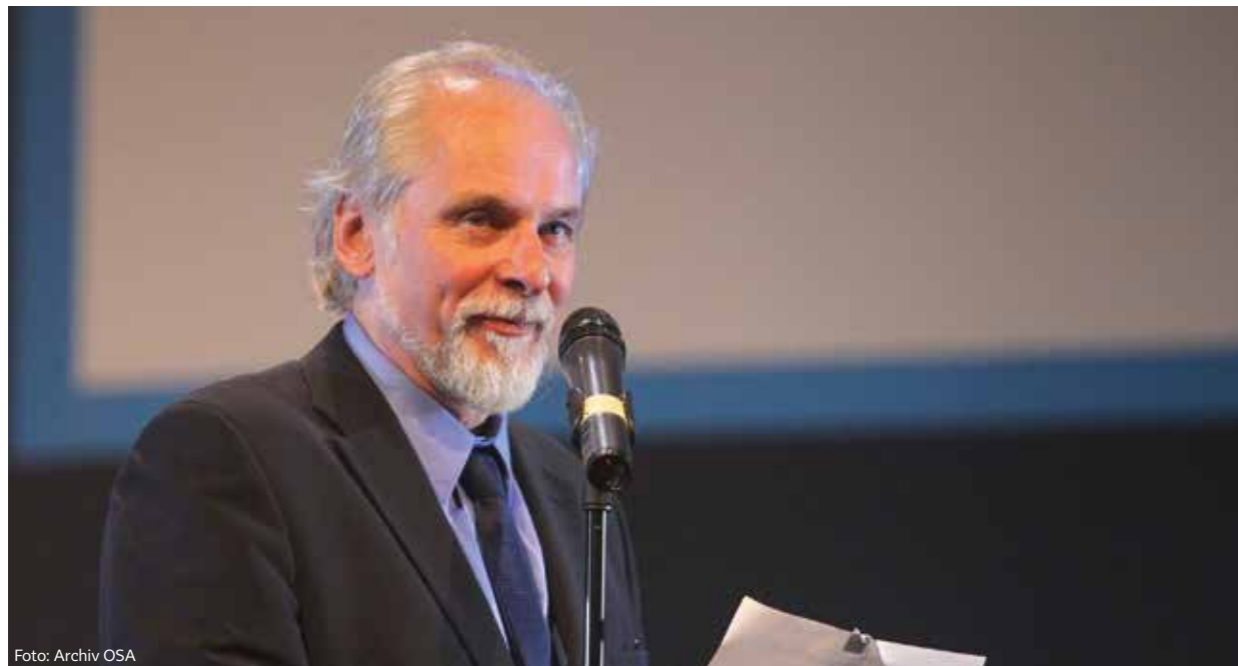

Foto: Archiv OSA

The Wisdom of the Wise Old Man
Cantata for Mixed Choir, Violoncello and Organ

Když byli v r. 2011 v Čechách moji milí přátelé z NY Mary Davidson a Arthur Fiacco, navštívili mimo jiné bývalý koncentrační tábor Terezín. Díky silným dojmům, které v nich návštěva vyvolala, jsem byl vyzván k napsání skladby inspirované touto tragickou tematikou. V Terezíně zemřel – kromě mnoha jiných českých hudebníků – také hudební skladatel Rudolf Karel, poslední žák Antonína Dvořáka a profesor Pražské konzervatoře, který byl vedle Josefa Suka učitelem mého učitele skladby na konzervatoři, prof. Jana Zdeňka Bartoše.

Už zmlada, v době 1. světové války, byl Rudolf Karel odvážným legionářem. Čeští legionáři v Rusku spěchali spolu s bělogvardějci zachránit před smrtí

ruského cara Mikuláše II. Do Jekatěrinburgu dorazili 6 hodin po vyraždění celé carské rodiny.

V době 2. světové války prof. R. Karel ukrýval na své chatě partyzány bojující proti fašismu. Na základě udání byl internován v Praze ve věznici na Pankráci. Po 700 dnech věznění byl převezen do koncentračního tábora v Terezíně, kde ještě dokázal napsat celovečerní operu – *Tři zlaté vlasy děda Vševeda* – podle stejnojmenné pohádky českého klasika Karla Jaromíra Erbena.

R. Karel mohl psát svou operu jen na toaletní papírky, které bachař průběžně vynášel a doručoval Karlovu žákovi Zbyňku Vostřákovovi. Ten vytvořil partituru a klavírní výtah. Opera byla poprvé uvedena 28. 10. 1947 v Národním

divadle v Praze. Rudolf Karel se premiéry nedožil, zemřel v březnu 1945, pouhých 6 týdnů před osvobozením Československa.

Moje kantáta reflektující neskutečnou statečnost a humanismus nezlomného charakteru zpracovává části textu Danteho Pekla. Zvolání „Lasciate ogni speranza, voi ch'entrate!“ / „Zanechte vší naděje, kdo vstupujete!“ mohlo být billboardem nad vstupem do lágru smrti. Hlavní myšlenka pohádky K. J. Erbena „jednou jsi nahoře, jindy zas dole, ale ten, kdo ve svém boji vytrvá, dojde blaženosti srdce“ je myšlenkovým protipólem toho předchozího, dávajícím naději ve vítězství dobra a spravedlnosti.

Juraj Filas

Děkujeme OSA, že se stal partnerem Mimošské party 2 Spolurádi o.s.

Letošního ročníku této jedinečné události, zaměřené na propojování lidí s mentálním postižením s běžnou populací, se zúčastnilo asi 300 osob. Akce sklídila kladné ohlasy a měla široké mediální pokrytí (mj. Prima VIP, Český rozhlas, Rádio 1, iDnes, Nový prostor, Metro, Elixír, Eduin, A2).

Za všechny spokojené účastníky a celý tým děkuje a na další spolupráci se těší

Míša Řezáčová,
místopředsedkyně
sdružení Spolurádi

www.spoluradi.org

Mezinárodní skladatelská soutěž Antonia Smareglia

Accademia di Studi Pianistici „Antonio Ricci“ v Udine ve spolupráci s Casa Musicale Sonzogno v Miláně a dalšími partnery vyhlašují 4. ročník mezinárodní skladatelské soutěže. Soutěž je rozdělena do dvou sekcí:

Sekce A: 5—10minutové skladby pro sólový klavír

Sekce B: 3—6minutové skladby pro sólový zpěv a klavír

Výběr textu je na uvážení skladatele s podmínkou, že byl již vydán nebo přeložen do jednoho z následujících jazyků: italština, francouzština, angličtina, španělština nebo němčina.

Soutěž je určena skladatelům jakékoli národnosti bez věkového omezení. Skladatelé mohou do soutěže přihlásit maximálně tři skladby. Skladby mohou být již veřejně provozovány, ale nesmějí být vydány na nosičích nebo oceněny. Vítězové soutěže v obou kategoriích získají 2 000 euro.

Přihlášku do soutěže se šesti kopiemi skladeb zasílejte do 30. června 2015 na:

ACCADEMIA DI STUDI PIANISTICI "ANTONIO RICCI"
via Sacile 6 - 33100 UDINE
ITALIA

Další informace naleznete zde: www.accademiari Ricci.uniud.it, accademiari Ricci@virgilio.it

Slovenská vláda zavede kvóty na domácí hudbu

Na Slovensku chtějí od příštího roku zavést hudební kvóty ve vysílání rozhlasových stanic. Veřejnoprávní rozhlas má povinně hrát 35 % písní domácích autorů a interpretů, v komerčních rádiích to má být každá pátá skladba. Zákonem určený podíl domácí hudby v rádiích platí také v evropských zemích – v Portugalsku (až 40 %), Maďarsku (35 %), Bulharsku (až 50 %), Rumunsku (40 %), Chorvatsku (20 %), Francii (40 %), Nizozemsku (25 %), Polsku (30 %),

Irsku (30 %), Dánsku (30 %), Norsku (25 %) nebo ve Švédsku (33 %). V průměru totiž dnes na jednu odehranou slovenskou písničku připadá devět v angličtině. Nový poměr má být jedna ku čtyřem. Od roku 2017 má mít navíc ve vysílání domácí produkce minimálně čtvrtinový prostor, což komerční rádia považují za zásah do podnikání a tvrdí, že o tom, jaké písničky a v jakém počtu mají hrát, rozhodují hlavně posluchači.

šuplíky textařů

01

Vladimír Koubenec

PÍSEŇ JARMAREČNÍ O JEDNOM SKLÍPKU A O JEDNÝ HOŘE

V Panský číslo jedna, v místě co je v Praze,
tam byl kdysi klášter, Piaristů báze
clericorum Ordo Matris Dei
Učili tam dítky, aby moudrý byly,
chudejm bratří v Kristu pobyt zaplatili,
na koleji i ve škole
Když pak od komančů byli zakázaný
zůstal vinnej sklípek U Piaristů zvaný
po klericích bohabojnech
A U Piaristů v Panský jedna v Praze,
bejvalo veselo, bejvalo tam blaze,
v tý vinárně, v tom lokále.
Pan Rada a pan Boubín, šéfovali tomu
a člověk tam chodil skoro jako domů
do vinárny k Piaristům
Venku komunisti drželi se vesla
a na věčný časy všude měli hesla,
vo vítězství pracujících
Jenže pracující byli realisti
kecům nevěřili, a svý měli jistý
v tý vinárně v tom lokále
Někdy pan Rada zavřel, a zůstal tam s náma
a vedli jsme řeči do bílýho rána
v tý vinárně, v tom lokále
Kde zdi byly temný, jak duše tajemníků
partajních výborů a jejich pochlebníků
tak temný tam ty zdi byly

Vážení autoři, jsme příjemně překvapeni
vaším rostoucím zájmem o zveřejnění
vašich děl a děkujeme za kladné reakce na
rubriku Šuplíky textařů i na celý magazín,
které nám spolu s texty posíláte.

Je pravidlem, že u každého autora
uvádíme jen jeden text, i přestože nám
jich posíláte vždy více najednou.

Rozhodli jsme se tedy založit webovou
stránku www.suplikytextaru.cz, kam
budeme postupně pod vaše jména vaše
texty přidávat. Dále nám je zasílejte na
komunikace@osa.cz.

Plný erbů pánů byly tyhle stěny,
co po Bílý hoře byly popravený
vod Habsburka, vod císaře
Pak bolševik tak ňák z dohledu se ztratil
by ve správních radách různéjch se zas vrátil
už s jinejma sloganama
Taky věčný časy šly do věčnéjch lovišť
a kdo chytil vítr, měl dost pěknějch kotvišť
a s prachama vypranejma
Nenápadně přišla, přímo sametově
další Bílá hora, provedená nově,
tentokráte našincema.
Měnila se doba. měnily se zvyky
i tam kde bejvával azyl před bolševiky
v tý vinárně v tom lokále
Kde zdi byly temný, temný jako saze
jak stavba tunelu jménem Blanka v Praze
co vede vod Bílý hory
Kde zdi nesly tíhu, osud českějch pánů
českějch pár stačilo, a byl tam v tu ránu
rozprodej sta rožitností
A kde je ten lokál? Zmizel znenadání!
Píseň taky končí... a kde jsou ti páni?
Na hřbitově zakopání

píseň jarmareční
o jednom sklípku
a o jedný hoře

02

Jiří Mildner

CESTOU DO SVÍTÁNÍ

Večer stíny natáh
a soumrak pije barvy
Jdu sám a mně v patách
někdo zcela cizí

Do sebe jsem propad
Mám zvláštní pocit larvy
kterou kdosi popad
bůhvíkam s ní mizí

Noc už krade stíny
Strach půjčil větší oči
Kam jen zmizel s mými
Do černých děr času

To už jsem se v mysli
zas někam zašantročil
Blízko zvuky křísly
Slyším šlapat basu

Stojím na chodníku
a noční jamování
v suteréním bytě
přešlo do ztracena

Zase nemám kliku
tou cestou do svítání
cítím se tak zbitě
Duše podvedená

Jen si límec zvednu
už ticho ve mně řeže
a když k nebi vzhlednu
tak se rázem zjevím

Černý nebe sedá
až na kostelní věže
Nějak marně hledám
Co? To vlastně nevím

cestou
do svítání

03

Ladislav Kopecký

DÝCHÁM

Nedbám na špatné zprávy
život mě pořád baví
dýchám
Naděje v dálce mizí
pláňata trpká sklízím
dýchám

Díky za to že nejsem sám
Tvůj dech svým dechem zahřívám
říkáš že chceš mě poznat víc
tak vcházíš dechem do mých plic
svou radost stěží skryju
je to jen tím že žiju
dýchám

Vím nikdo neocení
když vločku v krůpěj změním
dýchám
K oblakům cesta lehká
Zahřívám křídla křehká
dýchám

Pod zemí jednou zkusím spát
nad hlavou sníh mi bude tát
a kytky začnou v mrazu kvést
nenech se láska ničím splést
[: to já tam bez podmínky
těm kytkám na kořínky
dýchám:]
ještě dýchám

dýchám

04

Tomáš Tajchner

KAM VEDOU VŠECHNY KROKY

Kam vedou naše kroky,
co na rohu potkám, pomine,
a hvězdy noc co noc ptaj se,
Quo vadis, Domine?

Kam vedou naše kroky
co nás pořád pohání,
jsou osud vyšlapaný stopy,
na tichý zmrzlý pláni?

Kam,
nějakej směr musej mít,
k čemu by byly cesty,
kdyby nebylo kam jít

Kam,
nejdál je, co mám nejbliže
k čemu by byly cesty,
kdyby se nedalo ohlížet?

A tak dál kráčíme,
pod kápí ročních období,
mezi jaro, léto, podzim, zimu,
se náš život (naše sny) rozdrobí.

A tak dál kráčíme,
na nohách táhnem okovy,
jak dlouho, ještě, půjdem, noci
nám náš osud nepoví

kam
vedou
všechny
kroky

05

Zeller

LODĚ

Kdo je vině a kdo nevině
 Hodina pravdy otevřena ve víně
 Není vítězů, není poražených
 Jsou jenom ranění i když nebyl to boj!

Křehká příměří plující na vodě
 pozor na bouře a pozor na lodě
 Víím, že pravdu máš když říkáš...

A to se nesmí stát, co ti na to mám říct
 My dva si nebudem lhát to už nezůstane nic

Vzácná bezvětří s prázdnýma plachtama
 Teď už bude líp je to za náma
 Střety a souboje a někdy oboje
 Když něco začíná, to co bylo končí

Křehká příměří plující na vodě
 pozor na bouře a pozor na lodě
 Víím, že pravdu máš když říkáš...

A to se nesmí stát, co ti na to mám říct
 My dva si nebudem lhát to už nezůstane nic

Kam nás odnese vítr, tam nás donese proud...

A to se nesmí stát, co ti na to mám říct
 My dva si nebudem lhát to už nezůstane nic
 A to se nesmí stát, co ti na to mám říct
 My dva si nebudem lhát to už nezůstane nic

lodě

06

Jan Rác

KDYŽ ANDĚLÉ Z NEBE SLÉTAJÍ

Neměl jsem zrovna v životě štěstí,
 to mi nějak osud zapomněl do vínku dát.
 Věřil jsem dlouho, že se všelepší,
 o lepším životě jsem si nechal jen zdát.

A v jednom snu se mi anděl zjevil,
 mluvil se mnou, abych si víc než dosud věřil.
 Od té noci jsem jak v jiném světě.
 Andílku, vrať se. Čeká tu jeden,
 co strašně chce Tě, přines mu radost,
 navrať mu smích.

Když andělé z nebe slétají
 a nešťastným radost rozdají,
 patří jim za to velký dík.
 Jak hvězdy, co na zem padají,
 rychlá přání se splní potají,
 chce se najednou naplno žít.

Ty jsi ten anděl z nebička,
 Ty jsi ta šťastná hvězdička.
 Tebe je radost milovat,
 s Tebou je radost být.
 Nechci nikdy litovat,
 nechci však jenom snít.

Teď už ví každá lavička,
 o kom je tahle písnička.
 Ve skutečnost proměnil se sen.
 Navěky Tě milovat přál bych si teď jen.

Když andělé z nebe slétají
 a nešťastným radost rozdají,
 patří jim za to velký dík.
 Jak hvězdy, co na zem padají,
 rychlá přání se splní potají,
 chce se najednou naplno žít.

když andělé
z nebe slétají

nově vydaná CD

DVOŘÁK - SUK - JANÁČEK
Houslové koncerty / Josef Špaček,
Česká filharmonie, Jiří Bělohávek
(vyšlo 17. 4. 2015)

hudba: Antonín Dvořák,
 Josef Suk, Leoš Janáček

interpret: Josef Špaček,
 Česká filharmonie; dirigent:
 Jiří Bělohávek

BEDŘICH SMETANA
String Quartets / Pavel Haas
Quartet
(vyšlo 17. 4. 2015)

hudba: Bedřich Smetana

interpret: Pavel Haas Quartet
 (Veronika Jarůšková – 1st violin,
 Marek Zwiebel – 2nd violin, Pavel
 Nikl – viola, Peter Jarůšek – cello)

JIŘÍ ANTONÍN BENDA
Sonáty - sonatiny - písně
(vyšlo 29. 5. 2015)

hudba: Jiří Antonín Benda

interpret: Edita Keglerová
 (cembalo), Ivana Bilej Brouková
 (soprán), Helena Zemanová
 (housle), Hana Fleková, Marek
 Štryncl (violoncello)

DAGMAR PECKOVÁ
Hříšnice / Strauss, Wagner,
Massenet, Saint-Saëns ad.
(vyšlo 27. 3. 2015)

hudba:
 Operní árie: Jules Massenet –
 O mes soeurs (Marie-
 -Magdeleine), Ne me refuse pas
 (Hérodiade), Camille Saint-
 -Saëns – Mon coeur, Bacchanale
 (Samson et Dalila), Igor
 Stravinskij – Nonn' erubescite,
 reges (Oedipus Rex), Luigi
 Cherubini – Del fiero duol
 (Medea), Richard Wagner – Ich
 sah das Kind (Parsifal), Richard
 Strauss – Ich habe keine gute
 Nächte (Elektra), Tanec sedmi
 závojų (Salome), Antoine
 Mariotte – Ah! Je baiserais ta
 bouche, lokanaan (Salomé)

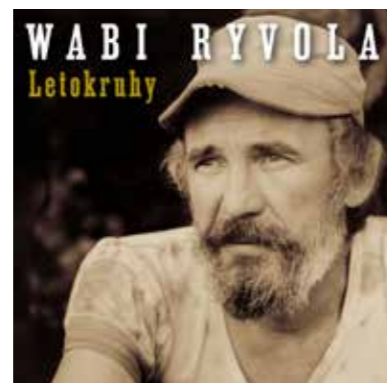
interpret: Dagmar Pecková –
 mezzosoprán, Ivana Veberová –
 soprán a Peter Mikuláš – bas j. h.,
 Slovenský filharmonický sbor,
 Slovenská filharmonie, dirigent
 Aleksandar Marković

KRAUSBERRY

31
(vyšlo 15. 5. 2015)
hudba a texty: Martin Kraus,
hudební těleso: Krausberry

MICHAL TUČNÝ

Legenda / Zlatá kolekce
(vyšlo 10. 4. 2015)
autorství (z většiny):
Michal Tučný, Tučňáci,
Greenhorns

WABI RYVOLA

Letokruhy
(vyšlo 29. 5. 2015)
hudba a texty: Jiří Wabi Ryvola

MONKEY BUSINESS

Sex and sport? Never!
Hudba: Roman Holý
Texty: Vráta Šlapák, Roman Holý,
Matěj Ruppert, Mucha,
Wabi Daněk, Pavel Mrázek

KAREL KRYL

Bratříčku, zavírej vrátka
(vyšlo 24. 4. 2015)
hudba a texty: Karel Kryl

OK BAND

Disco!
30. výročí alba
poprvé na CD

GHOU

Režie: Petr Jákl ml.
Hudba: Karel Havlíček (zastupován OSA od 2004,
člen OSA od 2011, registrováno 532 hudebních děl)

Trojice filmařů se vydává na Ukrajinu s cílem natočit unikátní dokument o kanibalismu. Strašlivý hladomor v letech 1932—1933 tu dohnal spoustu lidí k děsivým činům. Jejich pátrání se začíná nečekaně propojovat s příběhem jednoho z nejzvrácenějších zločinců novodobé historie, kanibala Andreje Čikatila. Během 12 let spáchal přes 50 brutálních vražd, při nichž své oběti částečně snědl. Společně s místní tlumočnicí, průvodcem a senzibilkou se snaží odhalit tajemství domu, kde se vše odehrávalo. V opuštěném stavení uprostřed ukrajinských lesů se z filmařů i jejich doprovodu však brzy stávají nedobrovolní vězni. Stísněný pocit ve zdech domu se mění v děsivá setkání s jiným světem. Ze záměru natočit dokument se stává hrůzyplný boj o život. Nikdo netuší, kdo nebo co je TAM VENKU...

Film se natáčel na Ukrajině, v Kalifornii a v Česku.

Vybíjená

Režie: Petr Nikolaev
Předloha: Michal Viewegh
Hudba: Jiří Chlumecký (zastupován OSA od 2001,
registrováno 89 hudebních děl)

Vybíjená je groteskou o přátelství, osudových láskách, kráse a ošklivosti, alkoholu a hledání lidského štěstí. V několika časových rovinách vypráví příběh spolužáků, kteří spolu prožívají různé životní etapy. Ocitáme se na abiturientkém srazu gymnázia. Zdánlivě banální situace dává prostor nejen pro sentimentální vzpomínky, ale především k bilanci prožitého života, nenaplněných tužeb i uskučených snů. V centru příběhu jsou tři kamarádi – Jeff, Skippy a Tom, které životní peripetie neustále vracejí do společného bydliště – staromládeneckého doupěte, jež se pro ně stává útočištěm podle toho, jak získávají či ztrácejí životní partnerky. Jejich protipólem jsou dvě ženské hrdinky – třídní kráska Eva, která se postupně stane objektem lásky všech spolužáků, a ošklivka Hujerová, které sebeironický nadhled dává nejen schopnost přežít ve světě krásných, ale díky němu nachází i vlastní cestu ke štěstí.

filmové premiéry

Lovci a oběti

Režie: Marcus Benois Tran
Hudba: Marcus Benois Tran (zastupován OSA od 2010, registrováno 55 hudebních děl)

Film je inspirován skutečnými příběhy a životními situacemi. Hlavní hrdina Jakub ukáže, jak si poradit s partičkou gangsterů toho nejhrubšího zrna, před kterou žádné prachy neschováte. Nebo jak vyřešit podraz drsného lichváře a jeho asistentky s jejich pekelnými úroky, které naskakují jak puchýře v malých botách. S tím Jakubovi pomáhá mafian s ostrými lokty a neskutečně dlouhými prsty – jeho „anděl strážný“ – se svým právníkem a synem Pájou, kterým kryje záda úplatný policista se svým kolegou. To je hřiště, na kterém hraje Jakub hru jménem život ve stylu SEX, MONEY AND ROCK’N’ROLL. Tedy až do chvíle, než udělá pod nátlakem vymahačů krok vedle – za hranu zákona. Jakubovy problémy se dotknou i jeho rodičů. Pomocnou ruku se mu snaží podat jeho kamarádi Martin Písařík, Karel Heřmánek ml., zpěvačka EKI, rapper JAY DIESEL, ale i psychiatr. A protože životní zoufalec Jakub je opravdu magnetem na problémy, sáhne si na dno i na poli lásky. Tenhle film prostě jednou provždy změní váš pohled na život!

Svatý Mikuláš

Režie: Petr Smazal
Hudba: Karel Antonín

Skupinka studentů FAMU točí absolventský dokumentární film o bývalém ústavu U Svatého Mikuláše. V tomto sanatoriu prý údajně bloudí duše pacientů dodnes. Skupinka studentů vedena Natálií Kocurovou tento ústav navštíví a záhy zjišťuje, že dostat se ven nebude tak snadné, jako bylo dostat se dovnitř.

VZPOMÍNÁME

Milan Bláha
Rostislav Černý *
Bohuslava Dědičová *
František Emmert *
Věra Evanová
Vladimír Fux
Jan Hasník
Josef Hulička
Petr Junk
Pavel Jurkovič
Miroslav Khun
Zdeněk Mašta
Bohumil Měšťan
Václav Nouza
Ludmila Sovadinová
Petr Šusta
Bohumil Vošický
Jan Vrána

Úmrtí oznámená v období od 24. 1. 2015 do 6. 5. 2015

* zesnulí byli členy OSA

VZPOMÍNKA NA...

ROSTISLAV ČERNÝ

(1937—2015)

Muž mnoha talentů, působil jako textař, ale také překladatel, scenárista, herec a animátor. Napsal texty ke skladbám, jako jsou Trezor, Oliver Twist, Loudá se pŮlměsíc, Dej mi pár okovů, Čas růží a další. Jeho texty zpívali mimo jiné Karel Gott, Waldemar Matuška, Eva Olmerová, Hana Hegerová, Marta Kubišová nebo Eva Pilarová.

Při studiích na DAMU stačil účinkovat v kabaretu Paravan a účastnit se zrodu Semaforu, kde v prvních inscenacích Člověk z půdy a Taková ztráta krve hrál a zpíval. Začátky jeho textování poslaly do éteru Trezor, Olivera Twista, Jsi jako dlouhý most, Čas růží a další šlágry. Psal pro rádio a televizi. Televizní muzikál Bitva o Leonu mu umožnil zakoupit supermotocykl značky Pionýr. Jako vedoucí skupiny Černého divadla Jiřího

Srnce odjel na rok do Las Vegas. Po návratu pomáhal s bratry Štaidlovými založit divadlo Apollo.

Srpen 68 mu umožnil odjet na dlouholetou zkušenou do zahraničí. V Anglii pracoval pro televizi Granada jako animátor a spoluautor 480 dílů různých dětských seriálů. V Německu, v Kolíně nad Rýnem, participoval pro dětskou redakci WDR jako animátor na šestnáctidílném seriálu Lemmi, pro který

navrhl hlavní loutkovou figurku. Ve Švýcarsku spolupracoval s reklamními agenturami jako textař a režisér. Po návratu do Prahy začal pracovat jako redaktor německého vysílání Českého rozhlasu.

Překládal filmy i divadelní hry z angličtiny a němčiny. Po úspěšné účasti na soutěži limericků a epigramů v Mnichově byl zapsán do encyklopedie německy píšících básníků.

Zastupován OSA od roku 1963, členem od roku 1992. Působil několik let v dozorčí radě OSA. V databázi OSA má registrováno 107 děl.

SMUTEČNÍ ŘEČ Z POHŘBU ROSTISLAVA ČERNÉHO

Milý Rostó,

tvůj odchod byl pro nás všechny velmi nečekaný a já jsem si v tu chvíli uvědomil, jak nám bude chybět tvoje přítomnost. Za 25 let našeho přátelství jsem si přivykl na tvoje telefonáty s veselým uvítáním „Jak se daří muzikantům“ a v posledních letech tvoje oslovení „Kontrola důchodců“.

Při vzpomínce na tebe se mně promítá tvůj bohatý a naplněný život. Patřil jsi ke generaci předválečně narozených, kteří velmi silně obohatili náš kulturní život. Jako dítě z intelektuálního prostředí jsi byl komunistickým režimem pasován do převýchovy v dělnickém prostředí, ze kterého se ti podařilo uprchnout pod křídla divadelní akademie.

Stál jsi u zrodu Semaforu, Černého divadla Jiřího Srnce, se kterým jsi pak řadu let pokračoval ve spolupráci v zahraničí.

V šedesátých letech jsi vytvořil řadu krásných textů k písním, které nás provázejí do dnešních dnů. Tvoje „Píšťala a hůl“, „Dej mi pár okovů“, „Jsi jako dlouhý most“, „Čas růží“ nebo tvůj nesmrtelný „Trezor“ jsou stále s námi.

Sovětská okupace v šedesátém osmém nám všem převrátila život a ty jsi se rozhodl pro emigraci. I v tomto pro tebe novém prostředí jsi zůstal umělecky aktivní.

Prošel jsi Amerikou, Švýcarskem a na mnoho let jsi zakotvil v Londýně, kde ses autorsky a produkčně podílel na tvorbě dokumentárních a animovaných filmů pro BBC.

Když jsem se tě ptal, jak u tebe probíhalo několikero přesídlení do různých koutů světa, s úsměvem jsi mně říkal, jakou ti dělalo radost dokázat si, že jsi schopen se v každém novém prostředí začlenit a žít podle svých představ. Tyto tvoje schopnosti z tebe udělaly člověka s širokým srdcem, s velkým přehledem, studnici moudrosti.

Budu velmi postrádat naše společné filozofování a tvoje veselé esemesky, a tak si neodpustím některé z nich citovat:

*Mám takový spací den
a jsem celkem spokojen
Nevím jestli chci někam ven
když nejsem ničím povzbuzen
Tak snad tobě tento den
Bude něčím ozdoben*

Nebo jinou na úsměvnou notu:

*Vrátil jsem se z New Yorku
Koupil jsem tam ponorku
Jenže tady není moře
Tak mi leží na dvorku*

Milý Rostó,

a tak ti zde záměrně neříkám sbohem, ale na shledanou!!!

Pavel Růžička,
skladatel, přítel R. Černého

MALÉ NEBE

ROSTISLAV ČERNÝ

**ANO. ti všichni blízcí kolem tebe
Mohou být tvoje skromné malé nebe
Odvážím se říct nesměle
Mohou být tvoji... andělé...?...**

**Ale i kdyby řady přátel řídly
stále jich trochu kolem mává křídly
Dívej se dobře a vem si na to brýle
Na všechno je tu pořád vhodná
chvíle**

**Já sám se taky snažím snažně
Brát vážně věci hodně vážně
S pohledem shora... není sporu**

**nejde to totiž bez humoru
A jak se přátel řady tříbí
Poznám, kdo víc, kdo míň mi chybí**

**Jak se lze k vyšším věkům dostat?
Pár operací a potom kila léků?
A co je to pár žlučnicků a prostat?
Dopomohou snad k moudrosti
a věku?**

**když potom klepem na nebeskou
bránu
může se ozvat: zavřeno! zkuste to
k ránu**

**Pak sedíš tam jak blbec u patníku
A zvažuješ svou existenci vzniku
Cos vykonal a co jsi zprasil
Cos posekal a co dobrého zasil?**

**Ano, ti blízcí které máš kolem sebe
Mohou být tvoje hezké malé nebe
A v tom je asi vůbec život celý
Pomáhat druhým býti za anděly**

**A je to nakonec pak celý obraz tebe
Jestli jsi žil a měl jsi svoje nebe...**

Český rozhlas

generální ředitel

Dozorčí rada OSA

Ochranný svaz autorský
pro práva k dílům hudebním, z.s.
Čs. armády 20
160 56 PRAHA 6

V Praze dne 6. května 2015

Vážení,

zpráva o odchodu pana Rostislava Černého mne velice zarmoutila. Pan Černý patřil k rozhlasákům, na které se nezapomíná. Bylo to nepochybně dáno jeho pracovitostí, talentem, ale i neobyčejnou noblesou a nadhledem, se kterými se věnoval svému zaměstnání. Tyto jeho dvě posledně jmenované vlastnosti považuji za o to výjimečnější a cennější, že mu byly vlastní i v osobním kontaktu s námi, jeho kolegy.

Rost'a byl tím, koho tak rádi titulujeme přívěskem „renesanční člověk“. Pro něj však tato charakteristika beze zbytku platí. Byl textař, překladatel, scénárista, rozhlasový redaktor, herec, animátor, spoluautor seriálů, pisatel aforismů a epigramů a našla by se zcela jistě i celá řada dalších tvůrčích profesí, které si nejen prostě osvojil, ale ve kterých dokázal excelovat.

Práce a odkaz pana Rostislava Černého bude zcela jistě dál žít v archivních snímcích Českého rozhlasu, a to nejen díky textům k takovým hitům, jakými jsou písně *Trezor*, *Oliver Twist* či *Loudá se půlměsíc*. A já jsem tomu velmi rád.

Nikdy na něj nezapomeneme.

S upřímnou lítostí

Mgr. art. Peter Duhan

Vinohradská 12, 120 99 Praha 2 | tel.: 221 551 111 | fax: 224 222 223 | www.rozhlas.cz
IČ: 45245053 | DIČ: CZ45245053 | zřízen zákonem č. 484/1991 Sb., o Českém rozhlasu

Folk(ch)lor

V posledních dnech jste možná zaznamenali výpady vůči OSA, týkající se licencování tvorby autorů dnes již pro někoho zlidovělých písní.

OSA si samozřejmě nesmírně váží kulturního odkazu, který udržují folklorní soubory. Krajské zvyklosti jsou základem identity každého národa. Proto OSA dlouhodobě podporoval folklorní soubory prostřednictvím hromadné licenční smlouvy s Folklorním sdružením České republiky (FOS ČR), která umožňovala jednotlivým folklorním souborům téměř za symbolickou měsíční autorskou odměnu užívat zcela neomezeně hudební díla autorů, které OSA zastupuje. Po vyhlášení insolvence FOS ČR vznikla jiná sdružení, se kterými OSA obratem uzavřel licenční smlouvy za obdobných podmínek. Co vede lidi k domněnce, že by se za folklor nemělo platit? Slovníky definují folklor jako část lidové kultury zahrnující slovesné, hudební, dramatické a taneční projevy. Pod

pojmem kultura lze hledat souhrn hmotných a duchovních hodnot vytvořených lidstvem. Často můžeme slyšet, že lidové písně se vyznačují tím, že autor není znám. Jádro pudla spočívá v tom, že se často jedná o zlidovělé písně. Jde o písně, které mají své autory a pro svoji všeobecnou oblíbenost časem zlidověly. Exemplosním příkladem je skladba „Víněčko bílé“. Kolikrát mnozí z nás tuto píseň slyšeli? Snad žádná folklorní zábava se bez této skladby neobejde. A proto vás možná překvapí, že má svého autora. Je jím Fanoš Mikulecký, který za svůj život složil desítky takových písní. Proč tedy tolik povyku? Co je nemorálního na tom, nárokovat si odměnu za svoji tvorbu, která je navíc natolik úspěšná, že zlidověla?

Článek 27 odst. 2 Všeobecné deklarace lidských práv přijaté Valným shromážděním Spojených národů v roce 1948 říká: „Každý má právo na ochranu morálních

a materiálních zájmů, které vyplývají z jeho vědecké, literární nebo umělecké tvorby.“ Tvorbu lze charakterizovat jako jeden z elementárních znaků svobody. Opakované ataky na tvorbu a duševní vlastnictví nejsou ničím jiným než systematickým útokem na samotnou podstatu svobody.

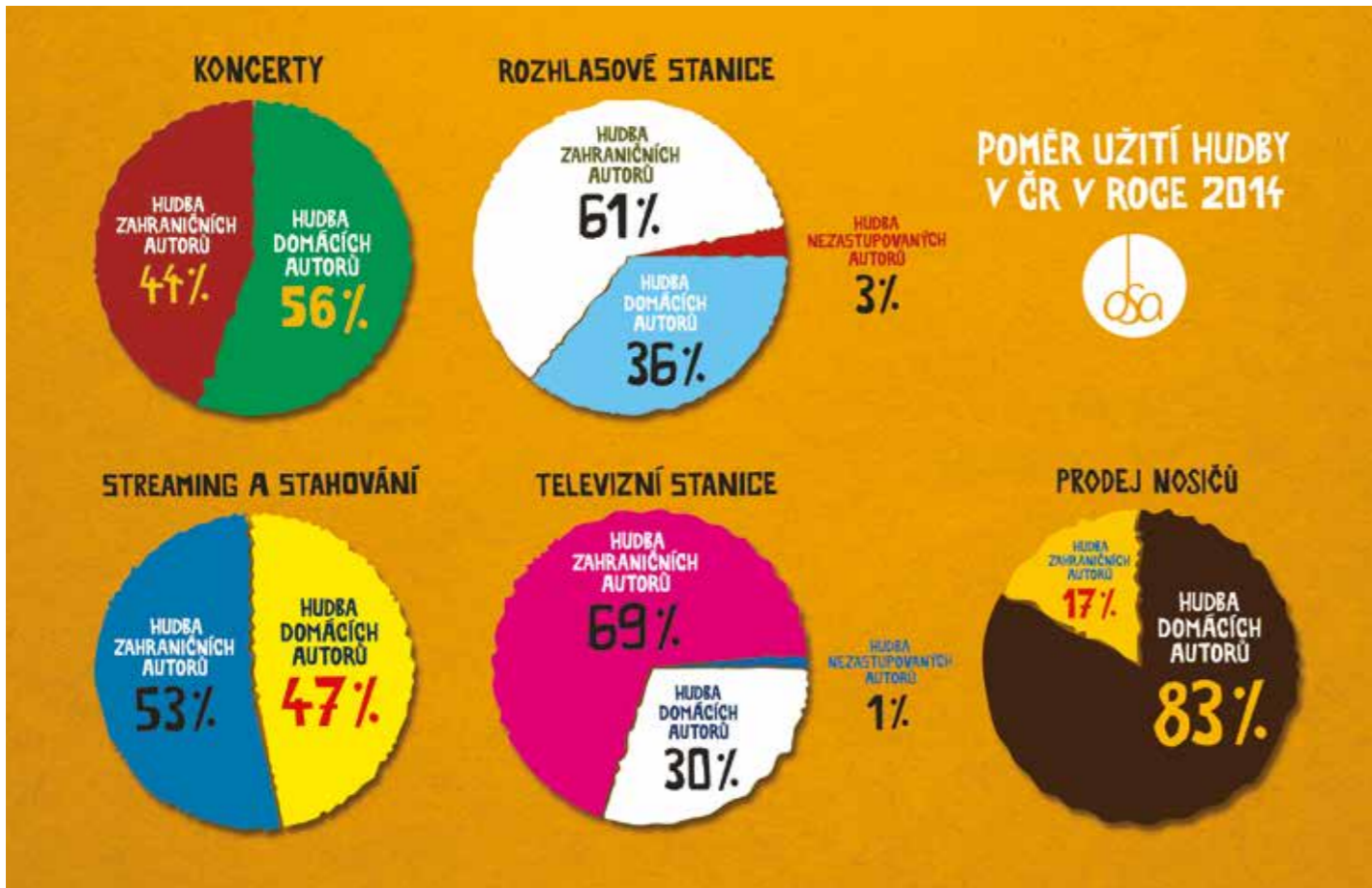
Z celé kauzy tak zůstává nazelenalá pachůť toxického plynu, který pravidelně vypouští určité zájmové skupiny.

Inspirací a dobrou náladou provoněné letní dny vám přeje

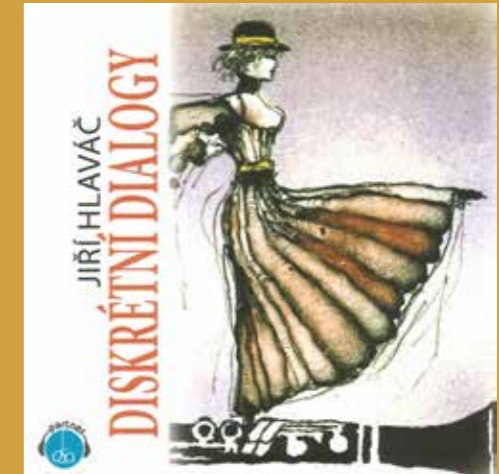

Roman Strejček
předseda představenstva OSA

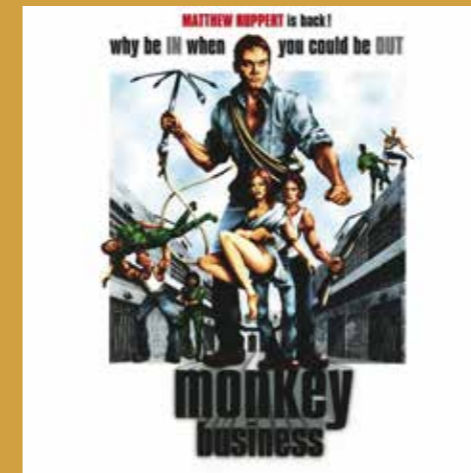
Aktuální alba podpořená projektem Partnerství OSA

HANA HEGEROVÁ
Recitál '70

JIŘÍ HLAVÁČ
Diskrétní dialogy

MONKEY BUSINESS
Why be in when you could be out
poprvé na LP

MONKEY BUSINESS
Sex and Sport? Never!

MYSLÍME **NA** HUDBU

WE THINK **OF** MUSIC

OSA - Ochranný svaz autorský
pro práva k dílům hudebním, z. s.

www.osa.cz